

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Savaitraštis

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 747

PENKTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 1, 1946, TORONTO, ONTARIO

METAI XV

KANADOS DARBININKAI UŽ 5 DIENŲ SAVAITĘ

TORONTO. — Kanados Darbininkų Kongreso unių atstovai, atstovaujantys arti 100,000 darbininkų, savo susirinkime perėmė savaitę išdirbo paviršutinius reikalavimus, kurie bus pamatu Kanados darbininkų reikalavimų bėgamoju laikui.

Šio susirinkimo formulė reikalauja, kad algos būtų pakeltos nuo 20 iki 25 centų į valandą; kad būtų įvesta 5 dienų darbo savaitė visoje Kanadoje; kad visiems darbininkams būtų duodamos apmokamos vakacijos; kad šiuos punktus vykdytų gyveniman darbininkų, samdytojų ir valdžios bendri komitetai.

Šie pasiūlymai bus patiekti visų Kanados Darbininkų Kongreso unių atstovų susirinkimui Ottawoje, kuris įvyks vasario 13 dieną. To susirinkimo priimti pasiūlymai bus patiekti vyriausybei.

KDK unių vadai nusistatė būtinai reikalauti, kad vyriausybė imtųsi iniciatyvos įsteigti industrines tarybas visose svarbiosiose industrijose. Tokios tarybos padėtų ne tik darbininkams ir samdytojams, bet ir visai Kanados visuomenei.

Norint išvengti tokio industrinio krizės, kaip kad dabar pasireiškia Jungtinėse Valstijose, sako unių vadai, Kanados valdžia turi nemišioti, o tuojuos imtis atitinkamų žygių. Tokie komitetai, sako jie, galėtų nepreleisti prie tokios situacijos.

Didžiojoje Britanijoje tokie komitetai esą įsteigti ir pasirodė labai svarbūs.

Kanada Turės 10,000 Taikos Palaikymui

OTTAWA. — Kanada turės 10,000 orinėms armijoms, kuri galės būti panaudota bile kur dėl sulaukymo agresijos, ir 15,000 naminės ir administratyvinės armijos, kaip apsigynimo ministerija praneša.

Prie to bus laikoma 180,000 rezervų šešiose divizijose.

Militariniai distriktai, kurių dabar yra 11, bus sumažinti į 5 sritis. Komanda bus decentralizuota, išskirstant ją po sritis.

Taikos metu armija bus sutvarkyta taip, kad būtų daugiau artilerijos ir šarvuočių jėgų, o mažiau pėstininkų.

NACIAI DEGINO GYVUS VAIKUS

NURENBERG. — Francijos seimo narė Couturier liūdyjo čia nacių teisme, kaip naciai, pristigę geso, metė vaikus gyvus į pečius ir sudegino.

Ji savo akimis matė, kaip lėšiti traukiniai vežė žydų moteris į kempes, kur geso kambariuose jos buvo žudomos ir paskui deginamos.

Juo toliau, tuo baisesnių dalykų išskleidama nacių teisme apie jų darbus laike karo. Sunku įsivaizdinti, kaip tie žmonės galėjo taip sušvėrėti.

BAŽNYTINIAI GAVO DAUGIAUSIA BALSŲ AMERIKIEČIŲ ZONOJE

FRANKFURT. — Savi-valdybių rinkimuose amerikiečių zonoje daugiausia balsų gavo Socialė Sąjunga, kuri sudaro katalikų ir protestonų dešinieji.

Minėta sąjunga gavo 1,200,000 balsų ir išrinko 20,077 atstovus. Socialdemokratų gavo 723,180 balsų ir išrinko 7,453 atstovus. Komunistai gavo 109,968 balsus ir išrinko 506 atstovus. Liberališki demokratai gavo 51,968 balsus, o kitos grupės ir nepartiniai 748,373 balsus.

Pažymėtina tas faktas, kad po tokio ilgo nacių viešpatavimo, komunistai stovi trečioje vietoje.

IZVESTIJA KRITIKUOJA NAUJUS KARDINOLUS

MASKVA. — Izvestija, SSRS oficiozas, nurodo, kad popiežiaus paskirti kardinolai yra reakcionieriai, atsižymėję savo atžagareiviškumu ir užtarimu Franko ir kitų fašistinių diktatorių. Kardinolų paskyrimą Izvestija laiko popiežiaus pastangomis sustiprinti savo įtaką visuose pasaulio kraštuose, ypač Amerikoje ir Vokietijoje.

KINIKOS STUDENTAI REIKALAUJA GRĄŽINTI HONG KONGĄ, MAKAO

CUNKING. — Penki tūkstančiai studentų demonstravo prieš britų ir francūzų ambasadas čionai reikalaudami, kad būtų grąžinta Kinijai Hong Kong, Kowloon ir Macao. Be to, studentai reikalavo demokratizuoti valdžią, su bendrinti armiją, praveisti teisingus rinkimus ir prašinti iš mokyklų politiką.

Francūzų Partijos Skelbia Paliubas

PARYŽIUS. — Komunistų, Socialistų ir Liaudiškų Republikonų Judėjimo partijos skelbia paliubas. Jos pasižada susilaikyti nuo užsipuldinėjimų, kol jų koalicinė valdžia veiks.

Laikinoju prezidentu išrinktas socialistas Felix Gouin, kuris stoja už komunistų ir socialistų kooperaciją. Jis sutiko, kad valdžią sudarytų trys minėtos partijos.

Republikonai paima užsienio reikalų ministeriją, socialistai ekonomijos, o komunistai armijos ir socialių reikalų ministerijas.

De Gaulle buvo priešingas duoti komunistams vieną iš svarbiųjų ministerijų, o dabar jie tą pareigą gavo. Atrodė, kad ši valdžia galės būti sekminga, nes partijos atstovaujamos valdžioje daug teisingiau.

CUNKING. — Dem. Lyga sako Čiagkaiškas yra nužudęs nekuriuos politinius kalinius.

Andrej A. Gromyko, Sovietų Sąjungos jaunas diplomatas ir Jungtinių Tautų Saugumo

Tarybos narys, su savo šeima. Jo laiškas, reikalaujantis iširti Anglijos armijos buvi-

niai naudoja britų jėgas prieš šalies demokratų ir stato į pavojų taiką.

FORDO IR CHRYSLERIO DARBININKAI LAIMĖJO

WASHINGTON. — Dviejų didžiųjų auto korporacijų darbininkai streiką išlaimėjo ir jau grįžta į darbą. Tai Fordo ir Chryslerio. Jie gavo nemažą algų pakėlimą. Fordas pakelia po 18 centų į valandą, o Chrysleris po 18½ cento į valandą.

Tiesa, darbininkai negauna tiek, kiek jie buvo nusistatę pradžioje, bet 18 centų į valandą yra žymus algų pakėlimas.

Šių dviejų didžiųjų korporacijų pasirašymas sutarties su unija veikiausiai padarys didelį spaudimą ir į General Motors korporaciją, kuri vis dar atsako sutikti su prezidento Trumano pasiūlymu ir pakelti algas darbininkams.

Skerdyklų darbininkai, vyriausybė paėmus skerdyklas savo kontrolėn, savo streiką atšaukė, bet ne galutinai. Jeigu valdžia nepakels algų, kaip jie reikalavo, tai nežinia, kaip toliau bus. Valdžios kontrolė nieko nereikia, jeigu algos nepakeliamos, kaip unija reikalauja. Tai būtų

tik streiko lauzymas. Auto darbininkų streiką laimėjimas ir skerdyklų darbininkų streiko atšaukimas sumažino streikerių skaičių iki 1,600,000.

Pieno darbininkų streikas, apimęs 750,000 ir General Motors korporacijos darbininkų streikas, apimęs 175,000 darbininkų, tebesitęsia ir sudaro svarbiausius darbininkų ir samdytojų susikirtimo punktus Jungtinėse Valstijose.

Gelžkeliečiai sutiko pavesti savo reikalavimus arbitracijos tarybai. Jų skaičius siekia 1,250,000 darbininkų. Jeigu jie būtų susstrikę, tai būtų buvęs didelis krizis susisiekimė.

Fordo ir Chryslerio korporacijų sutartys su unija veikiausiai bus pamatu ir kitom korporacijoms, kas liečia algų pakėlimą, nes ant tokios sumos algų pakėlimą rekomendavo ir valdžia. Gal būtų kiek daugiau ar mažiau, tačiau didelio skirtumo nebū.

Lenkai Kaltina Anderso Žmones

LONDON. — Lenkai labai užsigavo Bevinio užspuolimu ant Lenkijos valdžios ir sušaukė spaudos konferenciją ambasadoje. Komunistų, socialistų ir valstiečių partijų atstovai vienbalsiai apkaltino generolo Anderso agentus už skaitingas žmogžudystes Lenkijoje.

Modzelevskis nurodė, kad tie Anderso apmokami agentai nužudė 900 Liaudies Partijos (komunistų) narių ir 250 Socialistų Partijos narių.

Bevinas kaltino, kad valdžios policija žudanti Mikolajicko partijos narius.

Lenkai taipgi pyksta, kam britai reikalauja turėti rinkimus anksčiau, negu sąlygos leidžia.

MOKINS MOKSLININKUS GAMINTI PENICILINĄ

TORONTO. — UNRRA mokins čionai Lenkijos, Jugoslavijos ir Cekoslovakijos mokslininkus gaminti Peniciliną, tą stebuklingąjį vaistą, kuris buvo išrastas dar neseniai.

Kadangi UNRRA gali būti panaikinta su pabaiga šių metų, tai ji nori įsteigti tuose kraštuose įmones, kurios galėtų aprūpinti tu kraštų žmones taip reikalingais vaistais.

SOVIETAI SPORTE PIRMOJ VIETOS

MASKVA. — Nei vieno šalį pasaulyje sportas nėra taip plačiai paplitęs, kaip Sovietų Sąjungoje.

Pavyzdžiui, futbolės entuziastų Sovietų Sąjungoje yra 250,000. Gimnastikų ir bėgių randa 750,000. Žiemos metu slidininkai pasiekia iki 9,000,000 narių.

Pereitais metais Sovietų futbolininkai lankėsi Anglijoje, kur jie laimėjo prieš geriausius Anglijos futbolininkus.

LONDON. — Kieve militarinis Sovietų tribunolas nuteisė mirtin 12 nacių generolų ir 6 nuo 15 iki 20 metų kalėjimo.

Jie buvo kaltinami žudyme žmonių.

Felix Gouin, laikinasis Francijos prezidentas. Jis išrinktas po to, kai generolas De Gaulle rezignavo. Iki šiol jis ejo seimo prezidento pareigas. Pagal politines pažiūras, jis yra socialistas.

Sako Šaudys Sukilėlius Palestinoje

JERUZALIMAS. — Britų autoritetai čionai grumoją mirties bausme visiems žydų sukilėliams, kurie bus pagauti.

Žydų sukilėliai savo veikimą smarkiai pagyvino. Nelegalios Zionistų organizacijos nariai pavogė iš britų oro bazės pietinėje Palestinoje 600 kulkosvaizdžių ir šautuvų, bet vėliau britų kariai atgavo kulkosvaizdžius.

Sukilėliai, kurie buvo pavogę tuos kulkosvaizdžius, buvo apsirėngę britų lakūnų uniforma.

Britų jėgų komandieriams duota galia surengti teismą ant vietos ir sušaudyti sugautus sukilėlius.

Suimti asmenys turės įrodyti savo nekaltumą. Su tuomi numetama į šalį britų tradicinis įstatymas, kuris reikalauja, kad persekiojtojas įrodytų suimtojo kaltę.

Žydai Sako Britai Steigia Geto Žydams

MUNCHEN. — Vokietijos Žydų Susivienijimas šavo konferencijoje čionai apkaltino, kad britai steigia žydams geto Palestinoje. Tenai esą įgyvendinami įstatymai, kurie labai panašūs nacių įstatymams.

Konferencijoje dalyvavo atstovai nuo visokių žydų grupių, įskaitant 90 delegatų nuo 20 kempijų, kur laikomi išvietinti žydai. Taipgi buvo atstovai ir nuo francūzų ir amerikiečių zonų žydų.

Vienas atstovas nurodė, kad pagalba žydams nėra jokia mielaširdystė, nes nacių atimtas žydų turtais galėtų aprūpinti visus žydus.

Ir Britų Kareiviai Nori Grįžti Namu

LONDON. — Pradėjo reikštis streikai ir tarp Britanijos karių, laikomų užsieniuose.

Reuteris praneša, kad britų orlaivininkai skelbia streikus Ceylone (Indijoje), Egipte ir Palestinoje.

Orlaivininkai nepatenkinti ne tik lėtu reparitrijavimu, bet ir suvaržymais, disciplina ir sunkiu darbu.

Netoli Karachi, Indijoje, susireikavo virš 2,000. Streikas plintąs po kitas vietas.

FRANKO NUSMERKĖ MIRTIN 10 KOMUNISTŲ

MADRID. — Fašistinis Franko teismas nusmerkė mirtin 10 Ispanijos komunistų. Jie buvo kaltinami, kad nužudė du Komunistų Partijos išdavikus.

Tas pats Franko teismas pasuntė dešimčiai metų kalėjimą šešis kitus asmenis už tai, kad jie užpuolė fašistų raštinę ir darę sabotažo žygius prieš fašistų valdžią.

Liaudies Balsas

VIENTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA SYKI Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina: Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusę metų \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusę metų \$1.75. Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, Ontario, Canada. ABMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto.

AR DAR DAUGIAU ATIDARYTI AR IR ESANČIAS UZDARYTI

Siuo laiku Ontarijoje eina plačios diskusijos dėl svaiginančių gėrimų pardavinėjimo viešose vietose. Ontarijos valdžia atrodė linkus duoti leidimus atidaryti daugiau tokių vietų, o kiti protestuoja prieš tai ir reikalauja uždaryti visai tam tikrose vietose. Trijuose Ontarijos apskrčiuose kada tai žmonės buvo nubalsavę, kad nebūtų viešo svaiginančių gėrimų pardavinėjimo, bet vistiek jie tenai pardavinėjami ir tuomi laužomas Kanados įstatymas tuo klausimu.

Didelis girtuoklavimas, aišku, žalingas ir prieš tai reikia kovoti. Bet uždarinėjimas viešų vietų arba jų skaičiaus sumažinimas vargiai patarnautų tokiam tikslui. Kada žmonės negauna viešose vietose, tai jie eina pas butlegerius ir tenai geria. Dažnai jie tokiose vietose prisigeria daugiau, negu viešose.

Jungtinės Valstijos ir Kanada praktikavo taip vadinamą prohibiciją. Nebuvo svaiginančių gėrimų viešose užėgose visai. Ir kas tuomet dėjosi? Gėrimas ėjo savo keliu. Pasinaudojo tikrai visoki butlegeriai. Jie išlupo iš žmonių daugiau pinigų ir už prastesnius gėrimus.

Tiesa, dabar gėrimas padidėjęs, bet ne dėl to, kad viešose užėgose galima gauti, o dėl to, kad pas žmones daugiau pinigų. Priseda ir tas, kad karo metu žmonės patvirkė. Dabar daugiau ir prostitucijos ir vagysčių. Visi negerumai smarkiai pakilę.

Prieš visus negerumus reikia kovoti moksliskai. Reikia organizuoti jaunimui kultūrinius centrus, leisti literatūrą, aiškinti žalingumą. Apšviestos keliu galima daugiau atsiekti. Svaiginančių gėrimų užėgose turėtų būti dideli plakatai, šaukiant žmones susivaldyti. Turi būti daugiau kontroliuojami tie vietų laikytojai. Be apšviestos, be žmonių auklėjimo nebus galima toli nueiti.

GINKLAVIMASIS TEBEINA

Nors Londone diskutuojama, kaip sukontroliuoti atominę jėgą, kad ji nebūtų panaudota karams vesti, tačiau Jungtinės Valstijos, kaip pranešimai sako, dar gamina atomines bombas. O bombos, rodos visiems aišku, gaminamos ne mašinų vartytu ar namų apšildymui.

Kiti pranešimai sako, kad Jungtinės Valstijos ateinančią vasarą darys tris bandymus su atominėmis bombomis. Jos būsiandos bandomos ant laivyno. Vienam bandymui bus naudojama iki 100 laivų. Taipgi bandymuose dalyvaus iki 20,000 vyrų.

Be abejonės, Jungtinės Valstijos turi teisę daryti, ką tik nori, bet tokie bandymai su atominėmis bombomis stato klausimą, ar Jungtinės Valstijos netiki į Jungtinių Tautų Organizaciją, ar jos nemano laikytis tos organizacijos tarimų?

Sudaryta komisija juk ne tam, kad ji galėtų padiskutuoti atomines bombas. Komisijos užduotis turi būti žiūrėti, kad niekas negaminėtų ir nenaudotų atominių bombų prieš žmones. Tuo tarpu mes girdime, kad Jungtinės Valstijos ateinančią vasarą darys manevrus su atominėmis bombomis. Kaip tą dalyką suderinti su kalbomis apie uždraudimą atominių bombų gamybos?

Jeigu Jungtinės Valstijos tes tokių bombų gamybą ir praktikuos jas ant laivų, tai ir kitos šalys turės ieškoti tokių bombų ir bandyti jas. Tai jau bus lenktynės prie atominio karo, ne atominės jėgos kontrolė.

Jei Jungtinės Tautos tikrai mano bandyti sugyventi draugiškai ir stengtis nebeturėti karų, tai joms reikia nors dabar stengtis tai daryti. Reikia nors dabar nustoti žvanginius ginklais. Armijoms ir laivynams darant manevrus ir dar su atominėmis bombomis apsiginklavus, bus sunku tikinti, kad Jungtinės Valstijos nesirengia karui.

Dabar yra progą padėti pamatus taikai. Jeigu į taikos pamatus bus dedamos atominės bombos, tai ta taika greitai išlėks į padanges, kaip kad išlėkė japonų miestai.

VIRTO ŠALIES PRIEŠAIS

Londone sėdėjusios lenkų valdžios šalininkai Lenkijoje suskilo. Vieni perėjo prie laikinosios valdžios, o kiti virto banditais. Jie slapstosi po miškus ir žudo valdžios žmones. Per kelis mėnesius jie nužudė 2,000 lenkų valdininkų.

Panašiai smetonininkai elgiasi ir Lietuvoje. Daugelis iš jų slapstosi ir puldinėja vyriausybės šalininkus ir simpatikus. Jie išduodė visus savo oponentus, jeigu tik galėtų, kaip kad naciai planavo.

Tai prie kokio sugėdimo nusirito Smetonos ir Pilsudskio režimų žmonės. Laukiniais užpuolikai pasivertė. Naktimis užpildinėja žmones, kurie vargsta, prakaituoja, kad atsteigti karo nuteriotus kraštus.

Tokiems žmonėms negali būti jokio pasigailėjimo. Tai biauresni žmonės už svetimus priešus. Jie žudo savo tautiečius, brolius ir seseris, ir sunkina jų gyvenimą. Ir tik už tai, kad jie pasirinko moderniškesnę kelią.

Po visą Kanadą kyla protestai prieš Kanados valdžios užsimojimą deportuoti japonus. Žmonės sako, kad jeigu deportuoti japonus, tai kodėl politikai vokiečius? Čia matome japonus, Kanadoj gimusios, skaito laiką nuo tėvų, kurie randasi deportuojamų asmenų kempėje, Britiš Kolumbijoj. Deportacija sugriautų daug šeimynų.

Ivairiais Klausimais

Paleido Katę iš Maišo

Aną dieną vienas Ontarijos valdžios narys išsiplepėjo, kodėl Ontarijos valdžia priešinga federalės valdžios planui. Girdi, Ontarijos valdžia nenori, kad Ontarijos pinigai padėtų socialistų valdomai Saskačevanos provincijai.

Matote, federalė valdžia nori gauti kiek daugiau mokesčių, negu kad ji gaudavo pirm karo, kad būtų galima praveisti reikalingas reformas. O kadangi Ontarija skaitoma turtingiausia provincija, tai Drew valdžia mano, kad federalė valdžia Ontarijos mokesčiais padėtų kitoms provincijoms.

Faktiniai taip ir yra. Kadangi ne visos provincijos vienodai turtingos, federalės valdžios planas nori padėti silpnesnėms provincijoms. Pavyzdžiui, federalės valdžios paskola namų statytojams yra vienas iš tokių pasimojimų.

Federalės valdžios planas žiūri į visus kanadiečius vienodai. Jis taipgi mato, kad Ontarijos jeigos ne visais atsitikimais yra Ontarijos žmonių uždarbis. Daug kompanijų, kurių centrai Ontarijoje, turi fabrikus kitose provincijose. Jos prisirenka iš visur, bet mokesčius moka Ontarijoje.

Kvebekas ir Ontarija, kaip industrialistų koncentracijos provincijos, yra sudariusios bendrą frontą kovai prieš federalės valdžios reformas. Tai ekonominė ir politinė kova. Matote, kitose provincijose liberalai vyrauja. Saskačevanoj valdžioje socialistai. Albertoje socialkreditariai.

Ontarijos ir Kvebeko provincijų izoliacija arba nenoras kooperuoti su federalė valdžia, kenkia ne tik kitų provincijų žmonėms, bet ir Ontarijos ir Kvebeko provincijų žmonėms. Federalė valdžia, negaudama reikalingų pajamų, negalės įvykdyti žadėtas reformas.

Dar Vienas

Anuo metu, konservativams pralainėjus Didžiojoje Britanijoje, nusileido Vinstono Čiorčilio politinė žvaigždė. Jis dabar, kada Jungtinių

Tautų vadai susibūrę Londone kūrta taiką, šildosi Floridoj ir rūko savo cigarus.

Siomis dienomis nusileido kito žmogaus žvaigždė. Tai generolo De Gaulle. Jis pasiūlyno iš laikino prezidento vietos ir jo vietą užėmė socialistas, kaip ir Britanijoje.

Kaip Čiorčilis turėjo pasitraukti dėl to, kad jo atžagareiviška arba konservatyviška politika negalėjo sutikti su Britanijos žmonių troškimais, taip ir generolas De Gaulle turėjo pasitraukti dėl to, kad jo pažiūros negalėjo sutapti su Francijos visuomenės pažiūromis.

Kai kas bando primesti jam karštą charakterį, bet tame nedaug tiesos. Nors jis yra tipiškas žmogus, tačiau jo rezignacija nieko bendra su tuo neturi. Tam yra gilesnės priežastys.

Visų pirmausiai reikia atminti, kad jis laikėsi daugiausiai republikonais, katalikais. Tie elementai darosi vis aršesni ir aršesni. Tuo tarpu socialistai su komunistais sudaro didelę dižiumą ir jie negali nusileisti atžagareiviškai politikai.

Antra, degalistai ir kiti Francijos dešinieji elementai stovi prieš reformas, kurių Francijos žmonės reikalauja. Kada De Gaulle nevykdė visų prižadų, kilo didelė jam opozicija. O be socialistų ar komunistų paramos, jo valdžia negali egzistuoti.

Degalistai negalėjo sutikti su socialistais ir komunistais konstituciniais klausimais. Socialistai ir komunistai stoja už vieną parlamentą, o degalistai reikalauja reikalauja dviejų rūmų — parlamento ir senato.

Karo metu, kada visų žmonių vyriausiu klausimu buvo sumušimas nacių, De Gaulle buvo geras vadas: Jo programa galėjo patenkinti daugumą. Dabar jo pažiūros nesutinka su daugumos pažiūromis. Ir jam teko pasekti Čiorčilio pėdomis. Sakoma, kad ir jis žada važiuoti kur nors atostogoms.

Valdžios ir Simpatijos

Kada Sovietų Sąjungos ir Sovietų Ukrainos atstovai įteikė Saugumo Tarybai skundus prieš Britaniją, kaltindami ją, kad jos jėgų bu-

vimas Grankijoj ir Indonezijoje kenkia taikai, pasipylė visoki pasiaiškinimai.

Girdi, Graikijos valdžia nori, kad britų armija būtų Graikijoje. Bet kas nežino, kad tą valdžią įsteigė pačių britų ginklai. Tie ginklai steigia tokią valdžią ir Indonezijoje.

Jeigu Raudonoji Armija pasistatytų Irane valdžią panašiai, kaip britai Graikijoje, tai ir Irano valdžia sakyktų, kad mums reikia Raudonosios Armijos. Bet dabar Irane valdžioje britų šalininkai.

Yra sakoma, kad lazda turi du galus. Jeigu Sovietų Sąjungos elgėsi Azerbaidžane atrodė netinkami, tai taip pat buvo netinkami britų elgėsi Graikijoje.

Jeigu eina varžytinės, tai tos varžytinės turi būti arba leistinos visiems arba visai panaikintos. Kurstymas tautų prieš kitas negali būti pateisinamas. Ypatingai netinka tai daryti Bevino valdžiai, kuri pasiskendusi intervencijose iki pat ausų.

Kada viena jėga daro skumus savo pozicijos sustvirtinimui, aišku, negalima tikėtis, kad kita nieko nedarytų. Jeigu Britanija nori kontroliuoti Graikiją, Iraną, kuris Sovietų panosėj, tai negalima norėti, kad Sovietų Sąjunga miegotų.

Norint taiką užtikrinti, reikia atsiskirti visokių skumų, o siekti draugiškos kooperacijos. Kada bus kooperacija, tuomet užteks ir aliejaus ir kitų dalykų.

Politikas

ŽARIJOS

Iš tolimos Floridos William Green, Darbo Federacijos prezidentas, sumosikavo raudona silke. — Vilnis.

Skerdyklių darbininkams susitraukus, aišku, žmonės griebiasi už silkių?

Džioliif įspėja, kad Ontarijos valdžios izoliacionizmas skaldo Kanadą. — Toronto Daily Star.

Matote, dabar visokio skaldymo gadynė: mokslininkai skaldo atomus, o premjeras Drew Kanadą.

Mes privalome priprasti prie Francijos be generolo De Gaulle. — Max Weraer. Nelyginant kaip prie župės be druskos.

Pasikalbėjimas su Marsu dabar galimas, sako generolas McClelland. — Globe and Mail.

Tiktai klausimas, ar Marsas norės kalbėtis su Zeme.

SYPSENOS

Tai Sugrąžink...

Jaunas vyras užėjo pas kleboną ir paklausė: "Aš noriu žinoti, ar leistina žmogui pasipelninti iš kito žmogaus klaidų?"

"Visai negalima, tai labai negražu," atsakė klebonas. "Jeigu taip, tai prašau gražinti man tuos penkis dolerius, kuriuos paėmei už apžinijimą mane," pridėjo vyras.

Militarinė Paslaptis

Viename vokiečių karo lauko teisme kaltintojas pareiškė:

"Jūs išvadintum mūsų fiurerrį idijotu. Tokiu būdu jūs papildėt tris nusikaltimus: Jūs paskleidėt prieš propagandą; apšmeižėt valstybės galvą; ir išdavėt militarinę paslaptį."

LAISKAS IS BRITANIJOS

Brangūs Draugai:

Siandien jau paskutinė diena mano 8 dienų atostogų. Pirmas tris dienas praleidau Skotijoje, kur būdamas užsukau pas keletą Liaudies Balsu odarninkų ir skaitytojų. Taipgi turėjau progą dalyvauti Bellshill miestelio Lietuvių Darbininkų Draugijos susirinkime, kuriame visi susirinkusieji ir Draugijos vardu (Draugija turi viso 100 narių) perdavė nuosirdžius linkėjimus Liaudies Balsui ir visiems pažangiems Kanados lietuviams. Taipgi ten gavau ir pinigų Liaudies Balsui. Draugas J. M. Klastaitis pridavė už išplatintas kopijas 2 svarus ir 5 šilingus. Draugas Juozas Dabulevičius už atnaujintas prenumeratas 3 svarus ir 7 šilingus. Glasgow mieste drg. Z. Budvietis pridavė už 3 atnaujintas prenumeratas 2 svarus.

Paskiau, Londone, draugas P. Stankevičius pridavė net už 13 atnaujintų prenumeratų — 9 svarus ir 16 šilingų. Draugas manė ir aukų parinkti, bet kadangi dabar renka aukas Lietuvos liaudies paramai, tai Liaudies Balsui nerinko, sako pažirėsiąs vėliau.

Draugas J. M. Klastaitis susirinkime raportavo, kad jau turi surinkę Lietuvoj nuo Karo Nukentėjusių Šelpimo Fondui 74 svarus. O londoniškiečiai, kaip pranešė draugas P. Stankevičius, tam tikslui jau pridavė 50 svarų.

Apie Liaudies Baiso plėtimąsi Anglijoj ir ju organizacinę veikimą pranešiu vėliau, kada sugrįšiu į Kanadą, nes galima sakyti jau kelionėj. Iki pasimatymo.

P. Pajuodis

Sausio 20, 1946.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Serkšnas, Natal, B. C., laikraščio paramai paaukojo \$1.00.

Montrealiečiai, J. Kisielius ir A. White, per O. Balčiūniene, paaukojo po \$1.00.

Per A. Kmieliauską, Montreal, aukoko: Ch. Pankevičius \$1.00; J. Pažusis 50 c. S. Sabeckas, Montreal, 33 c.

Torontiečiai, V. Batulevičius ir L. Silkins, per M. Šimkūną, paaukojo po \$1.00.

T. Valiukonis, Port Radium, N. W. T., paaukojo \$2.00.

K. Jurksas, St. Walburg, Sask., \$1.00.

Morkūnas, St. Walburg, Sask., per K. Jurksą, paaukojo \$1.00.

A. Mackevičius, Toronto, per J. Kuktorą, paaukojo \$1.00.

Anna Stakienė, Freesoil, Mich., paaukojo \$1.00.

Anna Lapenienė, Scotville, Mich., per A. Stakienę, paaukojo \$1.00.

W. Giedraitis, Debden, Sask., paaukojo \$1.00.

J. Pečiulienė, Calgary, Alta., paaukojo \$1.00.

Per K. Abekienę, Chicago, Ill., aukoko: K. Šileika, P. Simans, D. Smith, K. Ulis, J. Tyla, A. Stukienė, J. Šeikienė, P. Senulis, A. Vegela, S. Stuoksnis, J. A. Budris, K. Kaminskis, K. Kairys, J. Sermukšnis, Y. Urmonas, T. Dabulskis po \$1.00; M. Plečkaitienė, E. Lapenienė po 50 c.

Per G. Ališauską, St. Catharines, Ont., aukoko: M. Braukill, G. Ališauskas po \$2.00; Anthony Jurel, Pius Miscikas, Mrs. A. Jeske po \$1.00.

Pastabos

Pakalbėkime daugiau apie streikus, kurie dabar eina Jungtinėse Valstijose.

Mūsų komercinė spauda tuos streikus nepakankamai apima. Ji tik šūkteli apie streikų dydį ir kiek jie į dieną kainuoja, bet apie pačių streikų reikšmę ateičiai, mažai ką sako. O jei ką sako, tai kaip apie blogą dalyką.

Kodėl toji spauda taip daro, aišku. Ji bijo, kad tais streikais neužsikrėstų Kanados darbininkai. Bet toji baimė yra labai trumparegiška. Konservatyviški kapitalistai yra be galo dideli savanauzdžiai ir trumparegiai.

Kad streikas atneša kraštui kiek nuostolio tuo laiku, kada jis eina ir kad darbininkams tuo tarpu tenka nukentėti, yra visiems aišku. Tačiau, jei streikas lieka laimėtas, tai tas laimėjimas padengia tuos visus nuostolius bei nukentėjimus desinteriorpai.

Reikia suprasti, kad bent keliolikos centų į valandą laimėjimas, darbininkams ir visai šaliai neša mižinišką naudą.

Laimėje pakėlimą, darbininkai per visą šalį kas dien gausna milijonus dolerių naujų pajamų, kurias gali išleisti savo reikalams, savo gyvenimo standarto pakėlimui. Į metus darosi šimtai milijonų dolerių naujų pajamų, kurias darbininkai išleisdami tieku pat šimty milijonų dolerių pakelia viso krašto pragmonę ir prekybą.

Streikų laimėjimas, tai visos šalies mižiniškas laimėjimas ir progresą ir gerbūvį.

Jungtinių Valstijų vyriausybė aiškiai tą supranta ir todėl labai protingai daro ragindama industrialistus pakelti darbininkams uždarbi.

Mūsų vyriausybė turi pasiekti Jungtinių Valstijų vyriausybę.

Mūsų vyriausybė palaikydama trumparegišką ir savanaukišką konservatyvų politiką laike Windsoro streiko, padarė žalą ir blėdį visai šaliai.

Taipgi ir tie industrialistai, kurie visą kapitalą susigriebė laiko ir bijo bent centą darbininkui pakelti, daro didelę žalą visiems.

Su pasigerėjimu tenka žiūrėti į Jungtinių Valstijų vyriausybę dėl jos gero atsinešimo tuo klausimu. Ir apgalvestauti, kad mūsų šalis atsilieka.

Mūsų vyriausybė neturi to aiškaus supratimo, kad darbininkų uždarbio pakėlimas ir gaminių kainos išlaikymas vietoje, reiškia visos šalies progresą. O jei ir supranta, tai juo nesivaduoja, nesistenčia praveisti gyveniman.

Darbo žmonėms ir visai pažangiai visuomenei dar reikia daug darbo įdėti ir spausinti mūsų vyriausybę eiti ir progresą.

Čia daug ko trūksta mūsų šalyj. Trūksta namų, trūksta įvairių reikmenų — nuo smuikiųjų iki stambiųjų. O tuo tarpu bedarbių eilės darba. Darbininkai ieško darbo ir jo negauna. O ir dirbanti, daugumoje, turi skurdžiai gyventi, kada kraštas pilnas nesuskaitomų turtų ir neįkainuojamų gerybių. Kas už tą kaltas? Kas atsakomingas?

Z. J.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Anglija Gavo, Ką Norėjo

Britanijos imperialistai ir jų politiką bevykinanti "socialistai" sumanė nukreipti pasaulio atydą nuo britų intervencijos Indonezijoje, Graikijoje, Indo-Kinijoje ir kitose šalyse. Jie pakurstė pakusnią Persijos (Irano) premjero E. Hakimi valdžią ir Jungtinių Tautų Organizacijos konferencijoj padavė skundą prieš Sovietų Sąjungą.

Jau mes pirmiau rašėme, kad tai yra britų imperialistų politinė gemblystė, kuri vargiai jiems bus ant sveikatos. Taip ir atsitiko! Tuojau Syrija ir Lebanonas pareikalavo konferencijoj, kad britai ir francūzai ištrauktų savo armiją iš Syrijos ir Lebanono.

Sovietų Sąjungos delegacija, priešakyje su A. Gromyko, įteikė skundą ant Britanijos, kad pastaroji laiko armiją Graikijoje, kas nėra jokiu būdu pateisinama. Britanijos armijos buvimas Graikijoje yra atspara tos šalies reakcijai ir fašistams prieš demokratinius žmones.

Sovietų Ukrainos atstovas D. Manuilskis ten pat įteikė Jungtinių Tautų Organizacijai skundą prieš Britanijos karo intervenciją Indonezijoje, kur britai, išvien su Japonijos armija, žudo žmones, naikina indonezų kaimus ir miestus, ir tas sudaro pasaulio taikai pavojų.

Tuomi dalykai dar nesibaigia, nes Egipte demokratikai žmonės kelia protestą prieš ten buvimą Britanijos armijos ir reikalauja, kad ji tuojau būtų atšaukta. Dar daugiau, tie žmonės reikalauja, kad britų kolonijos Sudano žmonėms būtų leista apsisivienyti su Egiptu. Britanijos imperialistai sako, "mes nebijame Egipte tų reikalavimų, nes Egipto ministeris nereikalauja." Taip, ministeris gali nereikalauti, bet ar ilgai jis bus ministeris?

Is Indijos atėjo žinia, kad indusai kelia protestą prieš Britanijos intervenciją Indonezijoje, kad jie reikalauja atšaukti iš ten armiją. Kaip atrodo, tai britai imperialistai su pakurstymu Irano valdininkų pasidarė sau daug bėdos. Britanija viešpatuoja pasaulyje, ji yra pavergusi apie 150 kartų tokius plotus žemės, kaip pati Anglija. Ji yra pavergusi šimtus milijonų kitų žmonių! Ir kas jau gali kalbėti apie kitų tautų ir tautelių laisvę, bet jau ne Anglija!

Angliškai-Lietuviškas Žodynas

(English-Lithuanian Dictionary)

Ar žinote, kad žodynas Dictionary yra geriausias mokytojas, patarėjas, vertėjas ir perkalbėtojas? Taigi, įsigyk jį. Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra skaitomas vienas geriausių. Nedidelio formato (pocket-size) 6 x 4 colių, 400 puslapių, kietais auksu apdara. Norintieji jį įsigyti, prisiųskite Money order' U. S. A. vertės \$3.00 ir tuojau gausite puikų žodyną. Užsakymus su money orderiu siųskite:

P. PANEMUNIS,
P. O. Box 64,
Boston 87, Mass.
(Dept. X)
USA

Dar prašiau Anglijos dalykams darosi Jungtinių Tautų Organizacijoj ir todėl, kad jai paklusni Irano valdžia su Ebrahim Hakimi jau pakriko. Irane turės susidaryti nauja vyriausybė, kuri gali atsakyti būti britų įrankiu. Taigi, Anglijos imperialistai, norėdami užduoti moralį smūgį Sovietų Sąjungai, patys skaudžiai uždavė sau. — Laisvė.

Industrialistai, Kokių Labai Nedaug

Henry Kaiser, karo metu paskilbęs, kaip laivų budavotojas, yra vienas iš tų nepriklausomų industrialistų, kuris drįsta turėti savo nuomonę. Jis atsiskleidė išrikiuoti ekonominių rojalistų šerengon ir juodvarnių tarpe pasirodė esąs haltvarnis. Jis neišsimetė iš kapitalistų klasės, bet pasirodė esąs apdairusnis už monopolinio kapitalo piliorius.

Henry Kaiser pasirašė sutartį su Automobilių Darbininkų Unija. Jis, su savo partneriu, turi nemažą auto įmonę Detroitė. Pabaigoje pereinot savaitės jis pasirašė sutartį su Plieno Darbininkų Unija. Sutartis padengia jo įmonę Kalifornijoje, kurioje dirba 4,000 darbininkų. Henry Kaiser sutiko su tuo kompromisiniu planu, kurį patiekė prezidentas Trumanas ir kuris pasirodė esąs priimtinas unijai.

Henry Kaiserio taktika į tušėlius miltus sumala General Motors ir US Steel "argumentus" būk jie negali pakelti algas bižniskais sumetimais.

General Motors ir US Steel turi susikrovusius auksą kalnus. Henry Kaiser neiš tolo negali prilįgti šioms korporacijoms.

Jeigu jis gali mokėti, tai kodėl ne anos korporacijos?

Kur čia pakastas šuo, labai lengva susekti.

Henry Kaiser neskelbia kryžiaus karo darbo unijom, o anos korporacijos skelbia kryžiaus karą. Monopolinis kapitalas nori tokios ekonominės santvarkos, kurią kaip negalima pavadinti, kaip ekonominiu fašizmu.

Henry Kaiser nėra koks labdarys. Jis yra kietai protaujantis biznieriūs. — Vilnis.

AUKOS LIETUVOS ŽMONIŲ PARAMAI

Lietuvos žmonių paramai dar gauta aukų sekančiai:
Drg. J. Bruzga, Blaimore, Alta., nuo savęs prisiuntė \$5.00.

Drg. K. Veiveris, Glen Meyer, Ont., pridavė surinktų aukų \$18.00

Per drg. U. Kevežienę, Toronto, nuo P. Bepirščio \$10.00 ir J. Sakalo \$5.00.

Nuo Toronto Demokratišnių Lietuvių Komiteto \$124.05 Lietuvos žmonių paramai ir Kanados-Tarybų Draugiškumo Komitetui \$13.60.

J. Skeberdis, Grimsby, Ont., už brošiūrą 25 c.

Drg. M. Braukyla, St. Catherine, Ont., per J. Kevežą, prisiuntė \$3.05.

Visiems už aukas ir pasidarbavimą, širdingai ačiū.

J. Berškys
KLNK Sekretorius,
457 Parkside Dr.,
Toronto, Ont.

Kas sakė, kad arklys neturi sąjūsi? Tikėtis, ar ne, bet šis arklys turi sutartį su filmų gamintojais ant septynių metų ir gauna po \$500 į savaitę. Jis taigi priklauso ir prie unijos. Jan Bryan rodo jam unijinę kortą.

Liaudies Balso Vajaus Eiga

Liaudies Balso vajus eina labai gražiai. Vajininkai ir vajininkės smarkiai darbuojasi beveik visose Kanados lietuvių kolonijose, nekuriuose Jungtinių Valstijų kolonijose ir Anglijoje. Kiekvieną dieną gauname naujų skaitytojų, nemžai aukų ir atnaujinimų, nors daugumoje atsitiktinių vajininkams, o ypačiai vajininkėms, tenka dirbti gana sunkiose apstovose: joms tenka dirbti dirbtuvėse, atlikti namų ruošas ir pagaliaus pripuolamai dirbti laikraščio reikalams. Kad bent kiek palengvinti vajininkams, mes labai prašome senų Liaudies Balso skaitytojų draugiškai kooperuotis su vajininkais, stengtis atsinaujinti laikraštį laike parengimų bei susirinkimuose. Tokiu būdu vajininkams nereikėtų atsilankyti į namus dėl atnaujinimo.

Pereitą savaitę gavome 12 naujų skaitytojų ir aukų apie \$130. Viso naujų skaitytojų jau turime 118 ir aukų virš \$700.

Vajininkai prisiuntė bei pridavė sekančiai:

O. Balčiūnienė, Montreal, per J. Lesevičių, prisiuntė tris naujus skaitytojus, nemažą pluoštą atnaujinimų ir aukų \$1.50.

J. Kuktoras, Toronto, pridavė pluoštą atnaujinimų ir aukų \$2.00.

M. Simkūnas, taigi Toronto, tris naujus skaitytojus, nemažą pluoštą atnaujinimų ir aukų \$2.00.

J. Striška, Sudbury, Ont., prisiuntė keletą atnaujinimų ir aukų nuo SDKLSPD 3-čios kuopos \$40.50 ir surinktų per P. Ceskauskienę \$20.00, viso \$60.50. Be to, J. Striška rašo, kad J. Jenčienė, darbuojasi aukų rinkime ir jau turi nemažai surinkusi.

M. Motuza, Winnipeg, prisiuntė nemažą pluoštą atnaujinimų.

M. Cekaitienė, Montreal, nemažą pluoštą atnaujinimų.

G. Ališauskas, St. Catharines, Ont., atnaujinimų ir aukų \$7.00.

K. Abekienė, Chicago, Ill., tris naujus skaitytojus, atnaujinimų ir aukų \$17.00.

L. Balčiūnas, Red Lake, Ont., vieną naują skaitytoją, keletą atnaujinimų ir aukų

\$6.00.

P. Janiūnas, Bayone, N. J., prisiuntė per D. M. Solomską nuo LLD 2-ro apskrčio auką \$5.00.

A. Grabauskas, Revelstoke, B. C., aukų \$9.00

P. Kunchys, Port Arthur, Ont., keletą atnaujinimų ir aukų \$10.00.

V. Miliauskas, Spirit River, Alta., du naujus skaitytojus ir aukų \$6.00.

Frances Paul, Hamilton, nemažą pluoštą atnaujinimų ir aukų Liaudies Balsui \$3.00 ir Lietuvos žmonių paramai \$1.00.

F. Repšienė, Rodney, Ont., pluoštą atnaujinimų ir aukų \$3.00.

O. Raškevič, Bellevue, Alta., aukų \$3.65.

Vajininkai pagal punktus stovi sekančiai:

O. Balčiūnienė, Montr., 814

J. Kuktoras, Toronto, 490

M. Simkūnas, Toronto, 473

V. Mikutaitytė, Teaneck, 290

K. Abekienė, Chicago, 261

F. Paul, Hamilton, 224

M. Motuza, Winnipeg, 120

R. Klinga, Toronto, 114

J. Pajunas, Toronto, 99

A. Prankaitis, Brooklyn, 92

N. Yvanauskienė, Hamil., 84

A. Morkevičius, Montreal, 69

B. Balašis, Rodney, 69

F. Kazokas, Lethbridge, 60

J. Kuktoras, Toronto, 60

J. Striška, Sudbury, 60

F. Yoncis, Coleman, 54

Al. Maigis, Toronto, 50

SESIASDEŠIMTMETINĖ ANTANO ALEKSANDRAVIČIAUS SUKAKTIS

Rašo A. Vairas

KAUNAS. — Antanas Aleksandravičius gimė Gliminkos kaime, Alytaus apskrityje. Jis buvo vienas iš 10 vaikų. Tėvas mirė jam sulaukus vos 8 metų. Visi šeimos nariai turėjo dirbti, kad išlaikytų nuosavybę, kokią jie turėjo, ir kūną su siela krūvoje. Todėl berniukas tapo piemeniu. Tuo pačiu metu Antanas dirbinėjo paukštėlius iš molio, drožinėjo žaislus iš medžio ir braižė paveikslus su anglimi ant sienų. Jo talentas buvo taip aiškus, kad jo motina nutarė būtinai pasiųsti jį į pradinę mokyklą Simne. Kada jis buvo 12 metų, mirė ir motina ir vėl jis buvo priverstas grįžti į ganyklas.

Tačiau atsirado mielaširdingas žmogus ir padėjo Antanui. Būdamas 14 metų amžiaus, jis pradėjo studijuoti prie menininko Ikatinskio, o pasiekęs 18 metų — prie Karaliaus. Vėliau jis buvo atiduotas į dirbtuvę Varšavoje, kuri išdirbinėjo bažnytinius dalykus. Čia dirbdamas, jis tęsė studijavimą meno Varšavos muziejuje.

1906 metais Aleksandravičius išvyko į Ameriką. Čikagoje jis įstojo į Meno Institutą, kur jo mokytojais buvo profesoriai Vandepeli ir Charles Muighan. Jis daugiausiai studijavo skulptūrą ir paįsų, kadangi jis norėjo tapti skulptorium. Tuo pačiu sykiu jis dirbo už dailę, rodydamas ypatingą

A. Stakėnas, Freesoil, 14
J. Doreškevičius, Timm., 12
M. Savukaitė, Muse, 12
J. Makasiek, aKpuskas, 12
K. Zala, Windsor, 12
S. Paberalis, Windsor, 12
J. Musteikis, Winnipeg, 12
A. Grinkus, Vancouver, 12
A. Glebavičius, Garner, 7
F. Simkienė, Arlington, 7
J. Skeberdis, Grimsby, 7
A. Karpavičienė, Toronto, 6

Aukų Rinkimo Vajininkai Stovi Sekančiai

K. Abekienė, Chicago, \$24.50
P. Ceskauskienė, Sudb., 20.00
V. Mikutaitytė, Teank., 18.25
M. Deedas, R. Lake, 17.50
J. Sklenys, P. Arthur, 15.00
P. Mathus, Blaimore, 14.95
F. Paul, Hamilton, 13.00
W. Stukonis, Beardm., 12.45
F. Jokubaitis, Hearst, 12.00
A. Stankevičius P. Ar., 12.00
P. Piragis, Pinto, 10.25
P. Kunchys, P. Arthur, 10.00
J. Cherry, Coleman, 9.55
F. Yoncis, Coleman, 9.05
A. Grabauskas, Revel., 9.00
M. Simkūnas, Toronto, 9.00
D. Balašis, Rodney, 8.25
J. Kuktoras, Toronto, 8.00
O. Balčiūnienė, Mont., 8.00
V. Zalyus, Lac Du B., 7.35
A. Prankaitis, Brook., 7.25
P. Bepirštis, Kapuskas, 7.00
B. Zukauskas, Glasgow, 7.00
G. Ališauskas, St. Cath., 7.00
J. Makasiek, Kapuskas, 6.00
V. Miliauskas, S. River, 6.00
L. Balčiūnas, Red Lake, 6.00
H. Dobrovolskienė, Tor., 5.50
W. Dorinas Chicago, 5.50
N. Yvanauskienė, Ham., 5.00
J. Bruzga, Blaimore, 4.80
J. Shukis, Kimberley, 4.25
O. Raškevič, Bellevue, 3.65
K. Songaila, Welland, 3.50
F. Kazokas, Lethbge., 3.50
J. Chepukaitis, N. Wr., 3.50
K. Morkevičius, Mtr., 3.00
R. Klinga, Toronto, 3.00
Ch. Pampalas, Hamil., 3.00
F. Repšienė, Rodney, 3.00
K. Jurkšas, Walburg, 2.00
A. Stakėnas, Freesoil, 2.00
J. Skeberdis, Grimsby, 1.50
N. Balčiūnas, Firdale, 1.50
J. Čeponis, Montreal, 1.00
A. Kmieliauskas, Mtr., 1.00

Administracija

T. Varnelis

T. KAIRYS SERGA

KAPUSKASINC, Ont. — Draugas T. Kairys turėjo operaciją ir dabar guli Kapuskasingo ligoninėje. Kaip greitai pasveiks, dabar sunku pasakyti.

Nuo savęs linkiu draugui greitai pasveikti.

J. Narusevičienė Klubo Koresp.

T. KAIRYS SERGA

KAPUSKASINC, Ont. — Draugas T. Kairys turėjo operaciją ir dabar guli Kapuskasingo ligoninėje. Kaip greitai pasveiks, dabar sunku pasakyti.

Nuo savęs linkiu draugui greitai pasveikti.

J. Narusevičienė Klubo Koresp.

T. KAIRYS SERGA

KAPUSKASINC, Ont. — Draugas T. Kairys turėjo operaciją ir dabar guli Kapuskasingo ligoninėje. Kaip greitai pasveiks, dabar sunku pasakyti.

Nuo savęs linkiu draugui greitai pasveikti.

J. Narusevičienė Klubo Koresp.

T. KAIRYS SERGA

KAPUSKASINC, Ont. — Draugas T. Kairys turėjo operaciją ir dabar guli Kapuskasingo ligoninėje. Kaip greitai pasveiks, dabar sunku pasakyti.

Nuo savęs linkiu draugui greitai pasveikti.

J. Narusevičienė Klubo Koresp.

Saugokit Sveikatą

Rašo Dr. J. J. Kaškaučius

530 Summer Ave., Newark, N. J.

Senėjimas, senatvė ir senų priežiūra vis labiau ir labiau krepia dėmesį. Čia turima galvoj netiek beįėjiai seneliai, invalidai, kiek dar pusėtinai sugabus ir naudingi sau ir visuomenei jau senyvi žmonės. Invalidų, luošų ir klisų niekas nenori. Visiems mums rūpi ilgiau pagyventi, pailginti savo amžių ir kuo labiausiai išsilaikyti geroji, našioji sveikatoji. Medicinos mokslas, paskutiniai kelio-liko metų, įrgi labiau susidomėjo senėjimo procesais. Neseniai atsirado net ir nauja medicinos specialybė — geriatrika.

Geriatrika (geriatrics) užsiima senėjimo dalykais, stengiasi sulaukyti ir sumažinti godimo apsrėiskimus žmogaus organizme, užsiima priežiūra ir gydymu senyvinančių žmonių. Podraug su geriatrika vyksta ir tarpsta ir kita gimininga medicinos mokslo šaka — gerontologija. Gerontologija studijuoja pribrėsta. Ir tati iškelia viešus žmogaus organizme, stengiasi surast būdus teigiamai ir laiku paveikti tokius procesus, perspėti jų pirmalaikį atsiradimą. Abi šakos labai įdomios ir žada daug gera žmonių.

Apkskritai imant, žmonės dabar ilgiau gyvena, negu kada pirmiau. Šimtmečių skaičius vis eina didyn, ypač kai kuriose šalyse, kur visuomenės sveikatos reikalai ir visa gyvenimo santvarka stovi ant geresnio plano. Ir visur žmonių rasė jau geriau pribrėsta. Ir tati iškelia viešumon naujų uždavinių. Kyla reikalavimų, kad senyvi žmonės būtų, kiek galima, darbingi, kad jie nesudarytų visuomenei naštos. Šitie uždaviniai turi visuomeninės, ekonominės ir politinės reikšmės. Vis didėjantis senų žmonių skaičius privalo turėti progų dirbt ir užsidirbti sau ant pragyvenimo. Jei ne, tai vis didėjantis jaunuolių skaičius privalės juos užlaikyti.

Mokslas stengiasi netiek kad pailginti gyvenimą, bet ir padaryti jį gyvenimui, malonesni, naudingesnį. Persėjamoji medicina lig šiol labiau rūpinosi jaunų žmonių priežiūra. Senų žmonių ligas ir negalias ji emė, kaip neįsivengiamą ir neišgydomą jalyką. Tačiau jaunoji medicinos šaka — geriatrika ir jos pusseserė gerontologija mėgina siekti giliau ir pamatingiau. Jos nagrinėja veiksmines ir organines permainas, kaip jos įvyksta senėjančiame organizme. Jos mėgina, kiek galima, sulaukyti ir palengvinti senėjimo procesus, mėgina perspėti ir palengvinti seno žmogaus kančias ir nesmagumus. Galima net ir pailginti patį gyvenimą, dadėti eilę metų — malonių, našių, darbingų, patenkinančių metų. Geriatrika vis žymesnę užima vietą. Patys ekonominiai ir socialiai veiksniai versta verčia mediciną kreipti didesnio dėmesio senėjimo dalykams.

BOMBAY, Indija. — Susikirtimuose su britų policija, kurie truko tris dienas, čia liko užmušta 19 asmenų ir 600 sužeista.

Apkskritai imant, žmonės dabar ilgiau gyvena, negu kada pirmiau. Šimtmečių skaičius vis eina didyn, ypač kai kuriose šalyse, kur visuomenės sveikatos reikalai ir visa gyvenimo santvarka stovi ant geresnio plano. Ir visur žmonių rasė jau geriau pribrėsta. Ir tati iškelia viešumon naujų uždavinių. Kyla reikalavimų, kad senyvi žmonės būtų, kiek galima, darbingi, kad jie nesudarytų visuomenei naštos. Šitie uždaviniai turi visuomeninės, ekonominės ir politinės reikšmės. Vis didėjantis senų žmonių skaičius privalo turėti progų dirbt ir užsidirbti sau ant pragyvenimo. Jei ne, tai vis didėjantis jaunuolių skaičius privalės juos užlaikyti.

Mokslas stengiasi netiek kad pailginti gyvenimą, bet ir padaryti jį gyvenimui, malonesni, naudingesnį. Persėjamoji medicina lig šiol labiau rūpinosi jaunų žmonių priežiūra. Senų žmonių ligas ir negalias ji emė, kaip neįsivengiamą ir neišgydomą jalyką. Tačiau jaunoji medicinos šaka — geriatrika ir jos pusseserė gerontologija mėgina siekti giliau ir pamatingiau. Jos nagrinėja veiksmines ir organines permainas, kaip jos įvyksta senėjančiame organizme. Jos mėgina, kiek galima, sulaukyti ir palengvinti senėjimo procesus, mėgina perspėti ir palengvinti seno žmogaus kančias ir nesmagumus. Galima net ir pailginti patį gyvenimą, dadėti eilę metų — malonių, našių, darbingų, patenkinančių metų. Geriatrika vis žymesnę užima vietą. Patys ekonominiai ir socialiai veiksniai versta verčia mediciną kreipti didesnio dėmesio senėjimo dalykams.

BOMBAY, Indija. — Susikirtimuose su britų policija, kurie truko tris dienas, čia liko užmušta 19 asmenų ir 600 sužeista.

Apkskritai imant, žmonės dabar ilgiau gyvena, negu kada pirmiau. Šimtmečių skaičius vis eina didyn, ypač kai kuriose šalyse, kur visuomenės sveikatos reikalai ir visa gyvenimo santvarka stovi ant geresnio plano. Ir visur žmonių rasė jau geriau pribrėsta. Ir tati iškelia viešumon naujų uždavinių. Kyla reikalavimų, kad senyvi žmonės būtų, kiek galima, darbingi, kad jie nesudarytų visuomenei naštos. Šitie uždaviniai turi visuomeninės, ekonominės ir politinės reikšmės. Vis didėjantis senų žmonių skaičius privalo turėti progų dirbt ir užsidirbti sau ant pragyvenimo. Jei ne, tai vis didėjantis jaunuolių skaičius privalės juos užlaikyti.

Mokslas stengiasi netiek kad pailginti gyvenimą, bet ir padaryti jį gyvenimui, malonesni, naudingesnį. Persėjamoji medicina lig šiol labiau rūpinosi jaunų žmonių priežiūra. Senų žmonių ligas ir negalias ji emė, kaip neįsivengiamą ir neišgydomą jalyką. Tačiau jaunoji medicinos šaka — geriatrika ir jos pusseserė gerontologija mėgina siekti giliau ir pamatingiau. Jos nagrinėja veiksmines ir organines permainas, kaip jos įvyksta senėjančiame organizme. Jos mėgina, kiek galima, sulaukyti ir palengvinti senėjimo procesus, mėgina perspėti ir palengvinti seno žmogaus kančias ir nesmagumus. Galima net ir pailginti patį gyvenimą, dadėti eilę metų — malonių, našių, darbingų, patenkinančių metų. Geriatrika vis žymesnę užima vietą. Patys ekonominiai ir socialiai veiksniai versta verčia mediciną kreipti didesnio dėmesio senėjimo dalykams.

BOMBAY, Indija. — Susikirtimuose su britų policija, kurie truko tris dienas, čia liko užmušta 19 asmenų ir 600 sužeista.

Apkskritai imant, žmonės dabar ilgiau gyvena, negu kada pirmiau. Šimtmečių skaičius vis eina didyn, ypač kai kuriose šalyse, kur visuomenės sveikatos reikalai ir visa gyvenimo santvarka stovi ant geresnio plano. Ir visur žmonių rasė jau geriau pribrėsta. Ir tati iškelia viešumon naujų uždavinių. Kyla reikalavimų, kad senyvi žmonės būtų, kiek galima, darbingi, kad jie nesudarytų visuomenei naštos. Šitie uždaviniai turi visuomeninės, ekonominės ir politinės reikšmės. Vis didėjantis senų žmonių skaičius privalo turėti progų dirbt ir užsidirbti sau ant pragyvenimo. Jei ne, tai vis didėjantis jaunuolių skaičius privalės juos užlaikyti.

Mokslas stengiasi netiek kad pailginti gyvenimą, bet ir padaryti jį gyvenimui, malonesni, naudingesnį. Persėjamoji medicina lig šiol labiau rūpinosi jaunų žmonių priežiūra. Senų žmonių ligas ir negalias ji emė, kaip neįsivengiamą ir neišgydomą jalyką. Tačiau jaunoji medicinos šaka — geriatrika ir jos pusseserė gerontologija mėgina siekti giliau ir pamatingiau. Jos nagrinėja veiksmines ir organines permainas, kaip jos įvyksta senėjančiame organizme. Jos mėgina, kiek galima, sulaukyti ir palengvinti senėjimo procesus, mėgina perspėti ir palengvinti seno žmogaus kančias ir nesmagumus. Galima net ir pailginti patį gyvenimą, dadėti eilę metų — malonių, našių, darbingų, patenkinančių metų. Geriatrika vis žymesnę užima vietą. Patys ekonominiai ir socialiai veiksniai versta verčia mediciną kreipti didesnio dėmesio senėjimo dalykams.

BOMBAY, Indija. — Susikirtimuose su britų policija, kurie truko tris dienas, čia liko užmušta 19 asmenų ir 600 sužeista.

Apkskritai imant, žmonės dabar ilgiau gyvena, negu kada pirmiau. Šimtmečių skaičius vis eina didyn, ypač kai kuriose šalyse, kur visuomenės sveikatos reikalai ir visa gyvenimo santvarka stovi ant geresnio plano. Ir visur žmonių rasė jau geriau pribrėsta. Ir tati iškelia viešumon naujų uždavinių. Kyla reikalavimų, kad senyvi žmonės būtų, kiek galima, darbingi, kad jie nesudarytų visuomenei naštos. Šitie uždaviniai turi visuomeninės, ekonominės ir politinės reikšmės. Vis didėjantis senų žmonių skaičius privalo turėti progų dirbt ir užsidirbti sau ant pragyvenimo. Jei ne, tai vis didėjantis jaunuolių skaičius privalės juos užlaikyti.

Mokslas stengiasi netiek kad pailginti gyvenimą, bet ir padaryti jį gyvenimui, malonesni, naudingesnį. Persėjamoji medicina lig šiol labiau rūpinosi jaunų žmonių priežiūra. Senų žmonių ligas ir negalias ji emė, kaip neįsivengiamą ir neišgydomą jalyką. Tačiau jaunoji medicinos šaka — geriatrika ir jos pusseserė gerontologija mėgina siekti giliau ir pamatingiau. Jos nagrinėja veiksmines ir organines permainas, kaip jos įvyksta senėjančiame organizme. Jos mėgina, kiek galima, sulaukyti ir palengvinti senėjimo procesus, mėgina perspėti ir palengvinti seno žmogaus kančias ir nesmagumus. Galima net ir pailginti patį gyvenimą, dadėti eilę metų — malonių, našių, darbingų, patenkinančių metų. Geriatrika vis žymesnę užima vietą. Patys ekonominiai ir socialiai veiksniai versta verčia mediciną kreipti didesnio dėmesio senėjimo dalykams.

BOMBAY, Indija. — Susikirtimuose su britų policija, kurie truko tris dienas, čia liko užmušta 19 asmenų ir 600 sužeista.

Apkskritai imant, žmonės dabar ilgiau gyvena, negu kada pirmiau. Šimtmečių skaičius vis eina didyn, ypač kai kuriose šalyse, kur visuomenės sve

leškot Vietos Kur Nors Dėl Susisukimo Gūstos?

Patarimas Tiems, kurie
leško Valdžios Paramos

Namų klausimas šiandien plačiai diskutuojamas ir yra svarbiausia Kanados pokarinė problema. Šių diskusijų pilna laikraščiuose ir žurnaluose. Visur daugelis kanadiečių susirūpinę, kaip susitvarkyti su ir šeimynai gūsta.

Šio straipsnio uždutis ne išspręsti namų problema, bet išaiškinti piliečiams tą, kas federalės valdžios yra atlikta ir atliekama, kad padėti piliečiams įsigyti, pasistatyti ar išsinuomoti namus.

Yra keturi šaltiniai, kuriais federalė valdžia duoda pagalbą įsigyjimui namų:

1. The National Housing Act, 1944;
2. The Veteran's Land Act;
3. Wartime Housing Limited;
4. The Farm Improvement Loans Act.

Sis straipsnis pašvenčiamas išaiškinimui, kaip National Housing Act veikia.

The National Housing Act, 1944

Vyriausia National Housing Acto funkcija yra padėti namų statytojams pagalba taip vadinamų Sujungtų Paskolų (Joint Loans).

Jos vadinamos sujungtomis paskolomis dėl to, kad 25 nuosimūšius pinigų, skolinamų dėl namų statymo, parūpina Dominion valdžia, o 75 nuosimūšius Uztvirtintos Skolinimo Institucijos (Approved Lending Institution). Yra arti 50 Skolinimo Institucijų, kurios igalios duoti paskolas sulig minimo akto. Už paskolą imama 4½ nuos. palūkanų j metus. Paskolos grąžinimas atliekamas per 20 metų. Aktas veikia visoj Kanadoj, kaip miestuose, taip ir provincijoj.

Namai turi būti statomi taip, kad atliktų Minimum Standards and Specifications, nustatytoms Central Mortgage Housing Korporacijos. Galima statyti bile koio stilybus; tik turi būti sulig reikalaujamo standarto ir Skolinimo Institucijos ir Korporacijos reikalavimų.

Central Mortgage Housing Korporacija duoda veltui brošiūrą, kurioje yra visi planai. Diagramas ar braižus galima įsigyti už \$10.00.

Sulig minimo akto, namų statytojas gali gauti paskolos nuo \$5,000 dėl namo su dviem miegamaisiais kambariais iki \$6,400 dėl namo su keturiais miegamaisiais kambariais. Imokėti reikalinga, ant \$6,400 paskolos, \$1,600. Paskolos išmokėjimas nustatomas po \$40.55 j mėnesį per 20 metų, plus dvijūktą dalį metinių savivaldybės ir mokyklų mokesčių.

Iš fermerių nereikalaujama, kad paskola būtų atmokėta mėnesiniais įmokėjimais. Matote, ūkininkų pajamos nėra mėnesinės. Tokiu būdu, galima sudaryti išmokėjimus taip, kad jie supulų su jų įėjimais.

National Housing Act, būdamas nuolatinu Kanados įstatymu, nedaro specialių palengvinimų ekskareiviams, bet galima panaudoti Re-establishment Credit. Ekskareivis, kuris nori statyti namus sulig minėto akto, naudodamasis Re-establishment Kreditu, pirmiausiai turi susirūpinti su Re-establishment Kredito vedėju, Department of Veterans' Affairs, dėl informacijų.

Paskolos dėl grupių, no-

rinčių statyti namus kooperatyvai, duodamos tokiu pat būdu, kaip ir pavieniems. \$6,400, normalios atsitikimo, yra maksimum paskola dėl vienos šeimos, nežiūrint ar projektas susideda iš atskirų namų ar bloko apartamentų. Palūkanos yra 4½ nuos. j metus ir išsimokėjimo laikas yra 20 metų. Jeigu vienas kuris iš grupės dalyvių negalėtų savo dalį išmokėti, atsakomybė puola ant visos grupės.

Tiek tai apie Korporacijos funkcijas padėjime namų statytojams. Ji, tačiau, veikia ir sąryšyje su namų nuomavimu. Pagal Housing Conversion Planą, kuris skaitomas karo meto priemonė, Central Mortgage Housing Korporacija yra pavertusi nekuriuose miestuose tam tikrus namus j apartamentus. Šie apartamentai nuomjami visuomenei. Bet ji turi ilgus laukiančių sąrašus.

The Housing Conversion Plan operuoja sekančiuose miestuose: Vancouver, Victoria, Nanaimo, Fernie, Edmonton, Winnipeg, Moncton, Windsor, Brantford, Hamilton, Galt, Toronto, Kingston, Ottawa, Montreal, Quebec.

Applikacijos dėl HCP apartamentų reikia įteikti artimiausiam Korporacijos ofisui. Kas liečia literatūrą apie National Housing Actą, jos galima gauti iš Central Mortgage Housing Corporation, No. 4, Temporary Building, Ottawa, arba iš skyrių ofisų žemiau išvardintuose miestuose:

Moncton, Toronto, London, Quebec, Hamilton, Vancouver, Kingston, Brantford, Winnipeg, Victoria.

(Šios informacijos yra Canadian Citizenship Branch Department of The Secretary of State, 195 New Supreme Court Bldg., Ottawa.)

Čekoslovakijos Katalikai Eina Progreso Keliu

TORONTO. — Maurice Hindus, Toronto Daily Star korespondentas, rašo savo laikraščiui iš Pragos, Čekoslovakijos sostinės, kad Čekoslovakijos katalikai yra pažangiausi katalikai visame pasaulyje.

Jų laikraštis užsivadina „Liaudies Demokratija“ ir stovis už tai, kad fabrikai būtų kontroliuojami taip, kad gamyba būtų taikoma patenkinimui visuomenės reikalui.

„Po šešių metų karo,“ rašė tas laikraštis lapkričio 24 dieną, 1945 metais, „socializmas pradėjo pergalingai eiti pirmyn, o jo tikslas yra atnešti medžiaginę gerovę visiems.“

Čekoslovakijos katalikai taipgi draugiški Sovietų Sąjungai. Korespondentas nakojo pas vieną kunigą Moravioj. Ant knygų šėputės pastebėjo paveikslus ne tik Čekoslovakijos katalikų vyskupo, prezidento Benešo, bet ir Stalino. Užklaustas atsakė: „Aš esu slavas, o Stalinas yra galingiausias slavų armijos vyriausias komandierius. Ta armija išgelbėjo mus nuo išnaikinimo ir apsaugos mus ateityje nuo vokiečių atakų ir jų pastangų išnaikinti mus.“

Okupacijos metu naciai nužudė 100 katalikų kunigų.

Sis vyras, Francis Joseph Janchus, Guelph, Ont., turėjo nemažai vargo iki savo žmoną atsigabeno iš Italijos. Paleistas iš armijos, nuvyko Italijon apsviesti su grafu dukteria. Armijoj esant jam buvo uždrausta vestis su ja. Grįžtant atgal, jo žmona, kaip civilė (jis turėjo dėti uniformą) negalėjo gauti vietos. Už tai turėjo tapti laivo tarnautoja. Atvykus j New Yorką, ją reikėjo išvaryti iš darbo, nes būtų negalėjus aplėisti laivą. Galų gale jis pasiekė Kanadą su savo grafaite žmona.

Visus Lietuvių Literat. Draugijos Narius

Draugės ir Draugai: Pradedant šiuos metus galime pasididžiuoti atliktais mūsų darbais. J 30-ms metų Draugija išleido 52 skirtingas knygas, atliko daug organizacinio ir apšvietimo darbo, visada ėjo su pažangiaja visuomene, darbininkų kovomis, Lietuvos liaudies reikalais, Amerikos žmonių gerove.

Karo sąlygose Draugija dirbo karo laimėjimui. Mūsų nariai patys pirkto karo bonus ir kitus ragino. Mes rėmėme visas pergalės pastangas ir kitus kvietėme prie to. Karas laimėtas ir dabar dirbsime naujus darbus.

Karo sąlygose, nors popierio buvo stoka, viskas buvo pabrangė, bet mūsų Draugija laiku ir visada išleido žurnalą ir knygas. Mes skirtingai atlikome pareigas su ta

pacia nario duokle. Mūsų Draugija nenupuolė, bet dar paangau narių skaičiumi. Įžengus j taikaus gyvenimo sąlygas mes turime atlikti naujus darbus. Ir jie yra sekami:

- 1) Visų narių prašome tuojau mokėti savo duokles už 1946 metus. Visų pareiga rūpintis, kad naujų narių gavimo vajus būtų sekmingas, kuris prasideda su 1 d. gegužės. Reikia sutvirtinti tas kuopas, kurios neskaitytinos. Reikia sutverti ten kuopas, kuif dar neturime. Šiais reikalais visi rūpinkimės, nes Centro Komitetas bei narių, kuopų ir apskričių pagalba negali sekmingai atlikti darbo.
- 2) Reikia energingai remti liaudies ir demokratines visuomenės kovas. Mūsų narių pareiga sekti kongreso ir

senato darbus ir siųsti savo nuomonę svarbiais klausimais. Mūsų yra pareiga kovoti prieš reakcinius bilius, kurie yra žalingi Amerikos gemonkratijai. Mūsų uždavinys padėti darbo unijoms ir darbininkams jų kovose.

3) Mūsų yra pareiga kuo energingiausiai platinti dienraščius Laisvę, Vilnį ir Kanadoj Liaudies Balsą. Taipgi platinti knygas ir brošiūras. Pastaraisiais laikais brošiūrų ir knygų platinimo darbas buvo apleistas. Tas turi būti tuojau prasalinta. Atminkime, kad demokratinė spauda ir literatūra yra galingas įrankis kovoj už geresnį ir malonesnį gyvenimą.

4) Reikia pastoti kelią anti-demokratinei, prieš-darbininkiška ir tiesiog fašistinei propagandai. Vokiški nacionalistai lietuvių tarpe veikę ir gelbėję Hitleriui yra pabėgę j Europą. Jie iš Vokietijos, Švedijos ir Šveicarijos siūnia naujoi formoj nacių propagandą, o Amerikoj ją klerikalai, socialistai ir smetonininkai platina. Jie niekina Lietuvos liaudį ir jos tvarką. Jie niekina Jungtinių Tautų vienybę. Jie bando paslėpti nacių žiarumus ir piktadarystes tą primesdami Tarybų Sąjungai arba išmilydami visokių prasimanyimus prieš Lietuvos žmones. Ta piktoji propaganda ardo Amerikos lietuvių vienybę, kenkia organizacijoms ir mūsų demokratinėms pastangoms. Mūsų pareiga numaskuoti juos ir dirbti apvienijimui lietuvių demokratijos pamatais.

5) Pabaigoj 1945 metų įvyko Antras Demokratiųjų Amerikos Lietuvių Suvažiavimas, kurio paruošime ir pačiame suvažiavime dalyvavo mūsų Draugija. Šis suvažiavimas išrinko atatinamą komitetą vadovavimui Amerikos demokratiųjų lietuvių veiklos. Mūsų narių, kuopų ir apskričių yra pareiga prisidėti prie šių darbų.

6) Hitlerininkai ir jų pakalikai baisiai nuterėjo Lietuvą. Darbštūs Lietuvos žmonės atstitys savo mylimą kraštą, vėl išbudavos

miestus, tiltus, atsteigs kelius ir nuties naujus. J metus laiko pokarinio gyvenimo jie jau daug atsiekė, j metus, kitus jie užgydis priešio pačartytas žaizdas.

Demokratiniai Amerikos lietuvių nemažai padėję Lietuvos liaudžiai jos sunkioj padėtyj. Ta pagalba dar yra reikalinga ir dabar. Mūsų paereiga pagelbėti Lietuvos žmonėms.

Draugai ir Draugės! Visi ir visos stokime darban! Auklėkime mūsų Draugiją! Energingai kovokime prieš reakciją, už demokratinę liaudies teises! Platinkime darbininkiška, liaudies teises ginančią spaudą! Atmuškime prieš melus ir propagandą! Padėkime Lietuvos žmonėms jų sunkioj padėtyj! Dirbkime su Amerikos lemokratine liaudimi žmonių gerovei!

Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komitetas

ALDLD NAUJŲ NARIŲ VAJUS PRASIDEDA

Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komitetas laikė susirinkimą, sausio 11 d., ir nutarė, kad paskelbti vajų už naujų narių ir Draugiją. Vajus prasideda su vasario 1 diena ir baigiasi su 1 d. gegužės, 1946.

Visi nariai ir narės, apskričiai ir kuopos kviečiami stoti j darbą ir gauti bent 500 naujų narių. Eilė kuopų jau gražiai pasirodė ir vajų pradėdame su sekamu gauti narių kiekiu.

Nauji Nariai

Kp.	Miestas	Kiek Gavo
37	Laurence	9
19	Chicago	6
1	Brooklyn	5
39	Scranton	4
50	Rochester	4
52	Detroit	4
148	W. Frankfort	4
40	Mc Kees Rocks	3
131	Sangonaw	2
187	Chicago	2
38	Scranton	1
145	Los Angeles	1

Garbės Kuopos

Eilė kuopų jau prisituntė duoklių už 1946 metus. Reikia visiems rūpintis, kad sumokėtume duokles anksti. Tas palengvins kuopų valdybų darbą, suteiks daugiau laiko gavimui naujų narių ir pagelbės Centro Komitetui literatūrą laiku išleisti. Iki šiol jau pasimokėjo visi nariai duokles, arba tiek narių, kiek kuopa turėjo 1945 metais, sekamų kuopų. Jos priskaitomos prie garbės kuopų.

Kp.	Miestas
4	Portland, Org.
37	Lawrence
38	Scranton
42	Nashua
133	Camden
148	W. Frankfort
161	Seattle

Prašome mokėti duokles ir siųsti j centrą.

Centro Komiteto Valdyba

Centro Komiteto nariai 1946-1947 metų laikė posėdį ir išrinko valdybą.

Draugijos pirmininku išrinktas Antanas Bimba Sekretorium D. M. Solomskas

Iždininke Eva Mizara

Kiti Centro Komiteto nariai yra: Dr. J. J. Kaškičius, Stefanė Sasna, Vincas Tauras ir Jurgis Kuraitis.

Moterų reikalais rūpintis S. Sasna, Eva Mizara ir jos pasikvies j Komitetą veiklias kitas drauges. „Sviesos“ redakcinė komisija sudaro: Antanas Bimba, Rojus Mizara ir Vincas Tauras. Knygias pareigas eina CK sekretorius.

Knygos ir „Sviesos“ Antrašai

Dar kaip kurios kuopos yra neatsteisę su centru už knygas ir brošiūras, kurias paėmė platinti. Bilos seniau pasiūsta. Prašome tuojau atsisteiti. Taipgi, kurios kuopos turi ižde pinigų, tai prašome paaukoti j Apšvietos Fondą — knygų leidimui.

Dažnai pasitaiko, kad nariai pamainę gyvenimo vietą nepraneša j centrą savo naują antrašą. Vėliau jie negauna žurnalo, o jiems žurnalas slūdimamas senu antrašu dingsta.

Visada, kaip tik narys pamaino gyvenimo vietą, tai prašome tuojau pranešti jūsų seną antrašą, naują ir kuopos numerį. Kodėl reikia pranešti ir kuopos numerį? Todėl, kad didmiesčiuose yra po kelias kuopas. Jeigu narys nepraneša kuopos numerio, tai priscina ieškoti jo po visas kopijas, kad pataisyti antrašą, nes kiekvienos kuopos antrašai yra skyrimum sutaisyti.

D. M. Solomskas,
ALDLD CK Sekretorius
46 Ten Eyck St.
Brooklyn, N. Y.

Sudburiečiai Parėmė Lietuvos Žmones ir Liaudies Balsą

SUDBURY. — Sausio 20 dieną įvykusiame Sūnų ir Dukterų Draugijos trečioji kuopos susirinkime svarbiausiu dienos punktu buvo kuopos valdybos rinkimas šioms metams. Taipgi buvo ir kitų svarbių reikalų.

Po trumpų diskusijų, iš narių pusės buvo pasiūlyta, kad senoji valdyba būtų užtvirtinta ir šioms metams. Atsiklausus, ar ji sutinka pasilikti šioms metams, visi ūariai sutiko ir tokiu būdu pasilikto sena valdyba: pirmininkas J. Brazdžius, vicepirmininkas J. Striška, finansų sekretorius T. Bernota, protokolų sekretorius S. Šlakaitis, iždininkas ir knygius R. Ceskauskas. Kontrolieriai: P. Ruplėnas, A. Jasulis ir J. Striška. Pastarajam pavesta ir kuopos korespondento pareigos.

Toliau sekė raportai. Kontrolės komisija raportavo, kad kuopos atsargos fonde yra \$91.80. Tai nemaža suma pagal narių skaičių ir kuopos reikalus.

Po to buvo patiektas susirinkimui pasiūlymas nuo KLNK Sudburio skyriaus, ar nebūtų galima nors kiek paaukoti iš iždo Lietuvos žmonių paramai. Susirinkimas pasiūlymą priėmė ir tam tikslui paaukoko \$15.00.

Kuopos Šokiai

Tą pačią dieną vakare įvyko šios kuopos šokiai Liaudies Blso paramai. Šokiai davė Liaudies Balsui pelno \$40.50.

Parengime darbavosi Liaudies Balso vartininkai ir šiaip veiklesni draugai. Taigi, trečioji kuopos vardu reiškiu bendrai visiems padėkos žodį. Ypatingai ačiū vartininkams J. Jencienei ir R. Ceskauskieni už priruošimą užkandžių ir vaistų nuo šalčio. Taipgi ačiū P. Ruplėnui už patarnavimą su savo mašina ir draugams Jencienams už davimą vietos šokiams.

J. Striška
Kuopos Korespond.

YOKOHAMA. — Nusmerkę mirtin japonų karininkų Hirate, kempės komandierių, už žudymą britų ir olandų karių belaisvių.

VISŲ MONTREALO LIETUVIŲ ŽINIAI!

Metinis Liaudies Balso

KONCERTAS

MONTREALE

Sekmadieni, Vasario 10 Dieną

PUBLIC ASSISTANCE SALEJE
458 LaGauchetiere St. E.
(Netoli St. Denis, tarp St. Catherine ir Craig St.)

BUS PUIKI PROGRAMA

Dainuos Pagarsėjusios Dvi Amerikos Lietuvių Dainininkės iš Chicagos

K. Abekienė ir A. Kenstavičienė

Taipgi programoje dalyvaus: Jaunimo Choras, Ukrainų Orkestras, N. Kisieliene dainuos solo, smuikios ir akordijos duetas, bus šokiai, dainų, muzikos ir komiškių dalykų

Kaip kiekvienas metais, taip ir šmet, Montreale Liaudies Balso koncertas bus gražus ir įdomus savo programa

Kviečiame Montreale ir Aplynkės Lietuvius Dalyvauti Įžanga 50 c. Pradžia 1.15 val. p. p. RENGEJAI

Nr. 747

Kapitalizmas

Danzė

Kant, kėmas yra prie gamtu gamtos, akstinu

Kad duoda mes gal nes, kur krovinių emimas. Bet talistinis gia kitas

Prie kos, ga plano. Je ne. Jie parduot, manyda kalinga

Jeigu kiti, tuo mipsus jie greit Atpuolus puola ka bankrutu nueina

Kapita planuoja reikia. T vo pra gamybos Matote. žiūrėti. visko už

Dėl s cijos in vėliaus tai pra karteles išlaikyti daugiau

Nežiū būdu, k ka nega Pasireis su tuo s

Kapita sižymi t myba y nių reik pelnu. P yra ank nėra pe gamybos badi. T labai nē ko jaust

Ta bla ningume žiai.

Žmog dojimas lykas. P kantai y je suteit pragyvei Kazin an nas fabr kyty, fabrika darbinin pirmoj v sidaryti atsirand darbinin

Tačiai kapitaliz prastai, pažangia lizmo au odalizma jau nebe acijai, j mu ir y kita tva ir nieks nors pro

Kitu k kas liečia

KLAIKO

Skelbia lietuvių a nių para ta, kad \$10.00. T reika au

Apšvietos Kampelis

Rašo Marksistas

Kapitalistinė Gamyba

Danznai mes girdime sakant, kad privatinis ūziėmimas yra didelis akstinimas prie gamybos, kūrybos. Jeigu įmonės būtų suvisuomenintos, nebūtų iniciatyvos, akstinimo.

Kad laisvas ūziėmimas duoda kai kam akstinimą, mes galime sutikti. Tie žmonės, kurie svajoja apie susikrovimą milijonų, toks ūziėmimas gali būti pakstinimu. Bet šį akstinimą kapitalistinio ūkio požymį paneigia kitas dalykas.

Prie kapitalistinės santvarkos gamintojai gamina be plano. Jie iš kalno nežino, ar tu gaminių labai reikia, ar ne. Jie nežino, kiek galės išparduoti. Jie gamina tik tai, manydami, kad žmonėms reikalinga ir jie pirks.

Jeigu panašiai protauja ir kiti, tuomet tokias pat gaminius gamina daugelis ir jie greitai užverčia rinkas. Atpuolus pareikalavimą, puola kainos. Silpnesni susibankrutuoja. Visas jų turtas meina niekais.

Kapitalistinė valstybė neplanuoja, kiek ir ko žmonėms reikia. Tik tai karo metu buvo pradėtas planavimas ir gamybos kontroliavimas. Matote, karo metu reikėjo žūrėti, kad armijos turėtų visko užtektinai.

Dėl sumažinimo kompetencijos ir išvengimo bankrutavilūsiusiais laikais kapitalistai prarędę jungtis ir trustus, kartelės. Tas jiems padeda išlaikyti kainas ir pasidaryti daugiau pelno.

Nežiūrint visų kapitalizmo būdų, kapitalistinė santvarka negali apsieiti be krizų. Pasireiškia pergaminimai ir su tuo susirišęs nedarbas.

Kapitalistinė santvarka atsižymi tuo, kad prie jos gamyba yra paremta ne žmonių reikalais, o individualiu pelnu. Dėl individualio pelno yra aukojama viskas. Jeigu nėra pelno, tai nereikia ir gamybos, žmonės gali stūpti baū. Tokia iniciatyva yra labai nedora, neturi žmoniško jausmo.

Tą blogybę seka stoka planingumo, dėl ko įvyksta krizai.

Žmogaus žmogumi išnaudojimas taipgi negraūdas dalykas. Pasakos, kad fabrikančiai yra kilnios širdies, nes jie sutiekia žmonėms darbą, pragyvenimą, yra apgavystė. Kazin ar atsirastų bent vienas fabrikantas, kuris pasakytų, jog jis įsteigė savo fabriką norėdamas suteikti darbininkas darbą. Visiems pirmoj vietoj būna noras pasidaryti pelno. O tas pelnas atsiranda iš išnaudojimo darbininkų.

Tačiau, nežiūrint to, kad kapitalizmas moraliai atrodo prastai, savo laiku jis buvo pažangia santvarka. Kapitalizmo augimas sugriovė feudalizmą. Tik dabar, kada jis jau nebetinka šių dienų situacijai, jis darosi nebetinkamu ir yra reikalas jį keisti kita tvarka. Bet tas vyksta ir niekas nuo to nesulaikys, nors procesas lėtas.

Kitu kartu panagrinesime, kas liečia socialį progresą.

KLAIDOS PATAISYMAS

Skelbiant Rodeny, Ont., lietuvių aukas Lietuvos žmonių paramai, buvo paskelbta, kad J. Budreika aukojo \$10.00. Turėdį būti P. Budreika aukojo \$10.00.

"Mano Fabrikas"

Rašo J. Mečys

VILNIUS. — Verkių apylinkėj, prie nedidelės upės, vidury spygliuotų medžių miško, stovi baūtas popierio fabriko namas. Jis jau 33 metų amžiaus. Jį pastatė vienas industrialistas 1912 metais, o prie jo statymo ūrbe vietiniai valstiečiai ūziėgėsi manydami, kad jis duos jiems pragyvenimą. Aš atsimenu tuos laikus, nors tuomet aš buvau vienas iš tų statytojų vaikų. Bet dabartinis mano darbo draugas buvo vienas iš tų statytojų.

Taip, šis fabrikas yra jau 33 metų amžiaus, bet per 25 metus jis stovėjo uždarytas. Jo savininkui neapsimokėjo jis. Matote, popierio fabriku savininkai sudarė kartelę ir nutarė uždaryti visą eilę fabriku, kad nebūtų kompetencijos. Jų tarpe buvo ir mūsų fabrikas. Jo savininkas gavo iš kartelės tam tikras metines pajamas už laikymą fabriko uždarytu. Darbininkai išvažinėdį j visas puses. Jų ūkiai negalėjo išmaitinti juos. Ir kada tik jie sugrįždį savo gimtinį kaimą, visuo bet jiems širdis skaudėjo pasišūrėjus j bedūmius fabriko kaiminus.

Bet atėjo laikas, kada tas fabrikas atgijo. Tai buvo 1940 metais. Žmonės pamėnė galią j savo rankas ir popierio fabrikas buvo suvalstybtas. 1941 metais jis vėl pradėjo veikti ir dirbo trimis pamainomis. Jis ūtkirino pragyvenimą šimtam jaunų ir senų darbininkų.

Uždį karas ir vokiečiai atsikraustė. Ir vėl kamaini nustojo rūkė. Vokiečiai griebėsi ūvežti fabriko mašinirją j savo kraštą. Išardymas mašinų buvo labai skaudus mumis ir mes verkėm žūrėdami. Bet vokiečiai nesuspėjo išvežti viską. Dalį mašinų jie paliko lauke ant lietaus ir sniego.

Per ilgą laiką buvo matyti nacų siuntėjimo žymės. Sienos buvo išgriautos, apšildymo sistema sugadinta, jrankiai sulaužyti. Bet tie, kurie statė jį, pribuvo jo atstatymui. Seni darbininkai atviko su savo vaikais. Visi metėnės ieškoti ir rinkti mašinų dalių, nešėm jas j fabriką ir dėjome krūvon. Reikėjo ieškoti dėl kiekvieno šriūbo, rato ir kitų dalių krūvose griūvėsių.

Bet apšildymo sistema jau ūzbaigta. Boileriai jau patikrinti. Žiūrint j tai, kas jau atlikta, tai nebedaug darbo beliko iki fabriko atstatymas bus ūzbaigtas. Su Sovietų Sąjungos Aukščiausios Tarybės rinkimų diena mūsų fabrikas bus paleistas darban. Jis vėl dirbs trimis pamainomis. Ir dabar mes žinome, kad jis niekad nebusustos, nes mes esame patys viešpačiai savo fabriko ir savo gyvenimo.

Kada aš žiūrį j baltą namą girios viduryje, prie mažo upelio, niekaip negaliu susilaikyti nesakęs sau: "Mano fabrikas."

30,000 JAPONŲ SUMUSĖ 100,000 BRITŲ KARIŲ

NEW YORK. — Life žurnalas rašo, kad Vinstonas Čiorčilis slaptoj kalboj 1942 metais sakęs parlamentui, jog 30,000 japonų nugalėję 100,000 britų Singapore.

Būitai atidavę japonams Singapora be didelio pasipriešinimo.

Cia matomi želviai (tortoise) no gyventojai. Prie jų stovi sverta po 500 svarų ir yra North Miami zoologijos sodnesių mergaitė, 16 mėnesių mergaitė.

Nurenberg Teismas Irodo Nacių -- Generolų Rysius

Rašo Levas Rudnevas

NURENBERG, Vokietija. — Tarptautinio militarinio tribunolo pirmo mėnesio sesijos, laikytos čionai, buvo pašvęstos egzaminavimui dokumantarinio įrodymo, remiančio kaltinimą. Bėgyje mėnesio, teismas ir viso pasaulio visuomenė turėjo progą susipažinti su dideliu kiekiu įrkriminuojančios medžiagos, guodančios negindįjamą įrodymą, kad vyriausi fašistiniai suokalbininkai buvo vadai, organizatoriai, kurstytojai ir dalyviai kriminalinio suokalbio prieš pasaulį, suplanuotų kariškų nusizėgimų prieš žmoniją.

Legenda apie principinius skirtumus, kurie buvę tarp hitlerinų vadų ir generalinio štabo, visai sudaužyti dokumentų, kurie buvo paskelbti Nurenberge. Didžiama Vokietijos generalų žiūrėjo j Hitlerio galios paėminą kaip j ūtkirimą, kad jų svajonės, visiškai atsteigti militarinę Vokietijos galią, pilnai išsipildys ir kariškas atkeršijimas bus realizuotas.

Generolams reikėjo hitlerinų partijos kaip priemonės dėl ideologinės mobilizacijos žmonių tokiam karui. Trynimasis, kuris buvo tarp nekurių generalų ir Hitlerio, ir kuris buvo paremtas ant kovos ūz galią, negali ūdengti vyriausio faktoriaus, kad tarp hitlerinų ir generalio štabo buvo bendras supratimas.

Philip Murray, CIO prezidentas, ir Henry J. Kaiser, industrialistas. Kaiserio automobilių kompanija Detroito Trumano rekomenduo-

Felicija Bortkevičienė

Rašo K. A.

Mano Atsiminimas Apie Velioną iš Netolinios Praeities

Lengvas ryto rūkas jengė Kauno miestą, kai mes ejomė Laisvės alėja 1935 metais. Mus lydėjo vienas kurpių unijos organizatorius, pojaunio amžiaus vyras. Pasisukę iš Laisvės alėjos, prie išpūdžiais besidalinančios kalbos, nei nepajutome kai atsiradome vietoj, kur gaudama autobusai j Lampėdžius.

Buvome ūzkviesti dalyvauti kurpių unijos gegužinėj šile ant Neries kranto. Ūpas pakilęs visiems keliai rodė išvažinimą, kai pas mus, Amerikoj, priimta vadinti.

Buso laukimo vietoj mane supažindino su senyvo, bet judraus amžiaus moteriške. Tai buvo Felicija Bortkevičienė. Tiesa, buvau mačius tą malonaus veido paskilbusią veikėją Varpo spaustuvejė ir ano meto "Lietuvos Žinių" išleistuvėje kelios dienos atgal.

Vykstančius j Lampėdžių šaunuosius šilus sekė budrioji Smetonos žvalgybos akis. Iš amerikiečių, kurie ten buvome delegatais j Lietuvį išveivijos Kongresa, dalyvavo Jonas Ormanas, Abekas, Guoba, aš ir dar, rodos, du, kurių pavardžių dabar neatsimenu.

Apart kurpių, kitų įmonių darbininkų, iš inteligentijos niekas šioj kurpių unijos gegužinėj nedalyvavo, išskiriant Feliciją Bortkevičienę. Išvažinimo rengėjai vėliau aiškino, kad kvietė Puričienę, Kardelį ir daugiau inteligentų atvykti ir pasibūti su kurpiais. Jie ten nevyko ir matyti nenorėjo. Kurpiai neprasė Smetonos policijos leidimo, nes žinojo, kad ne-

hiterininkai siekė ekonomini pamato dėl savo kariškos mašinos su mintimi būsimam karui prieš Britaniją ir Ameriką. Šis planas negalėjo būti išdirbtas ir realizuotas be pilno sutikimo tarp hitlerinų partijos ir Vokietijos generalinio štabo.

Žymės skylimo generaliniame štabe ir nepasitenkinimo Hitleriu pradėjo rodytis tiktai po sumušimo vokiečių armijų rytiniame fronte. Vokiečių generaliniam štabui nepavyks atsikratyti nuo tų žiaurumų ir nusizėgimų, kuriuos papildė hitlerininkų armijos. Vokietijos feldmarsalai ir generalai ne tik planavo šitą karą, bet ir vykdė

duos. Darbininkai nebuvo turėję gegužinės nuo tada, kai Smetona įsteigė fašistinį režimą po gruodžio 16-tos, 1926 m. smurto Kaune.

Bet Felicija Bortkevičienė pakviesta neatsisakė. Ji dalyvavo gegužinėj, ėmė žodį pokalbyje ir dalinosi mintimis su kurpiais ir kitais ten dalyvavusiais darbininkais.

Policija per šilą iki gegužinės vietas mus atsekė. Puliti gegužinės nepuolė, nes būtų tekę susilaikyti nesmagumo ir komplikacijų ryšium su ten dalyvavimu svečių iš Amerikos, bet visą dieną snopsėjo ir tėjimo kas ten dalyvauja.

J savo raštą Kauno kurpių gegužinę Lampėdžiuose 1935 metais įterpiau tik todėl, kad parodyti skirtumą tarpe Bortkevičienės ir kitų inteligentų. Aišku, buvo pažangių inteligentų, kurie savo nusistatymu ir darbais pritarė tai gražiai sveigai, bet negalėjo ten būti dėl žvalgybos lindimo. Bet buvo tokių inteligentų, kuriems policijos įtarimas negresė, bet jie šalinosi nuo darbininkų visame kame.

Felicija Bortkevičienė, nors veikė su vadinamais liaudininkais, buvo Varpo spaustuvės galva, pasirašydavo ūz "Lietuvos Žinių" ir "Lietuvos Ūkininko" redakciją, bet ji savo veiklą vedė visai kita linija. Ji buvo statoma tų laikraščių priešakyje tik tam, kad kartais, jei Smetonos policija ūzką nors žnekteltų, tai ne ant Kardelio ir kito kokio pečių smūgiai kristų, bet ant sėnaukės F. Bortkevičienės.

Felicija gyveno su liandi-

ji, pilnai sutikdami su fašistų vadovybe. Nebuvo jokio nesutikimo tarp generalų ir hitlerininkų, kas liečia metodus realizavimui planų dėl ūzkariavimo biauaraus lebesraumo Vokietijai.

Daugybė dokumentų duoda negindįjamus įrodymus, kad vokiečių generalinis štabas praktikavo dar negirdėtą žiaurumą okupuotose srietyse.

Visi generalai, kurie papildė tuos žiaurumus, elgėsi generaliniam štabui įsakius. Šitie kriminalistai generalų uniformose nepabėgs nuo ūztarnautos baumsės, kaip ir tie, kurie sėdi Nurenberge.

mi, su darbininkais, su kovotojais ūz geresnę ir švicesnę Lietuvą.

Garbingoji Lietuvos duktė Felicija Povickaitė-Bortkevičienė gimė rugsėjo 1 a., 1873 m., Linkaučių dvare, Krekenavos valsčiuje. Baigus pradžios mokyklą lankė Kauno ir Vilniaus mergaičių gimnazijas. Išklestėjus j grakščią merginą apsiavedė su inžinierium J. Bortkevičium.

Dar toli prieš pirmą pasaulinį karą Felicija įstraukė j lietuvių tautinio atkūtimo judėjimą ir jame veikliai dalyvavo, perduodant raštus j Prūsų Lietuvą; veikė su varpininkais.

Vėlesniais laikais Felicija įstraukė j sąjudį prieš caro valdžią. Kai prasidėjo lietuvių kalba legaliskais lietuviškų laikraščių leidimas, Vilniuje, ji pridėjo savo rūpestingumą ir veiklią ranką.

Jos pamėgtas darbas buvo padėti jaunimui ir dar mažesniems vaikams. Todėl ir rūpinosi Moksleivių Žiburėliu.

Laike pirmo pasaulinio karo ji dirbo pabėgėlių šelpimui. J Lietuvą grįžo pō lapkričio 7-tos revoliucijos. Ji nepritarė steigimui tarybų valdžios Lietuvoj 1919-1920 m., bet griežtai nesipriešino. Metų naštai didėjant ant Felicijos pačių ir smetonizmui viešpataujant Lietuvoje, ji vis daugiau ir daugiau pamatė, kad darė klaidą nepriešidėjus prie ano metu pakilusio Lietuvoj sąjudžio įsteigti Lietuvoj socialistinę santvarką.

Kada įsteigė tarybinę valdžią 1940 metais, Felicija darbuosi įvairiose organizacijose, kad ta valdžia stiprėtų. Kai naciai nustaubė mūsų tėvų kraštą ir kai nacų talkininkai tautininkai ir net socialistai padėjo Renteinui Lietuvoj šelti, Felicijos nematome, kad ji prie to dėtyti.

Išlaisvinus Lietuvą iš nacų, ji džiaugėsi. Ji niekur nebėgo, nelėkė su kitais fašistų pakalikais klumpakoję šokti kur nors Vokietijoje. Bortkevičienė pasiliko Lietuvoje. Didelio džiaugsmo vilnelės perbėgo per jos veidą kai Kaunas ir visas tėvūnijos kraštas liko išlaisvintas. Tik gaila, kad tai garbingai dukrai metų našta ir karo sunkumuose išvarginto gyvenimo pasėka nutraukė gyvybės silūlą.

AMERIKOS DELEGATAS PRIES UNIJŲ IR MOTERŲ ILEIDIMĄ J TO

LONDON. — Jungtinių Tautų susirinkimui buvo pasiūlyta priimti Pasaulinės Darbo Unijų Sąjungos atstovą kaip nuolatinį svečią. Senatorius Tom Connally, Amerikos delegatas, pasipiktino ir suriko, žiūrėdamas j Syrijos delegatą: "Gal dar kas ūzsimanys ir moterų organizacijas priimti? Ar jums patiktų, jei moterys mums diktuotų?"

ANGLAI PASAUKĖ J TALKĄ JAPONUS PRIEŠ INDOANEZUS PATRIJOTUS

BATAVIA, Java. — Anglų kariuomenės komandieriai laikinai paleido japonus belaisvius iš koncentracijos stovyklų ir įsakė jiems naikinti Indonezijos patrijotų iškabas ir išrašyti obalsius ant sienų ir gatvėkarių.

Japonai nuosirdžiai darbuojasi anglam. Anglai pranešė, kad olandų kariuomenė, apsirėngusi amerikėnėmis uniformomis, yra sustatyta saugot prielaukas ir sandėlius nuo ūzpuolimų iš indonezų pusės.

na pilnu tempu, kai kitų kompanijų stovi. Retu tokių fabrikantų.

Pranešimai

Montreal, Que.

Klubo Moterų Sukaktuvės

DLK Vytauto Nepriugulm. Klubo moterų skyriui šiemet sukanka 10 metų nuo jų susiorganizavimo. Ta proga, apvaikščiujimui 10 metų sukaktuvių, moterys rengia balių, šeštadienį, vasario 9 d., Klubo svetainėje, 2161 St. Catherine St. E.

Kadangi moterys rengia balių ir jų pačių sukaktuvių atžymėjimui, todėl čia ir bus visko pilna: visokių skanumynų užkandžiams prie gerų gėrimų; prie to muzika norintiems linksmai pasišokti.

Kviečiame visus ir visas dalyvauti. Įžanga \$1.50. Pradžia 8.15 val. vakaro.

Komitetas

Windsor, Ont.

Šokiai

LLD 21 kuopa ir Sūnų ir Dukterų Draugijos 10 kuopa bendrai rengia šokius.

Šokiai įvyks vasario mėnesio 9 dieną, šeštadienį, po antrašiu 1095 Drouillard Rd., rusų bažnytinėje salėje.

Šokių pradžia 7.30 val. vakaro.

Visus Windsor, Detroito ir apylinkės lietuvius kviečiame atsilankyti. Užtikriname, kad laiką praleisite labai smagiai, nes šokiais grieš

labai gera muzika, o prie to bus užtektinai įvairių gėrimų.

Visas pelnas nuo šokių skiriamas organizacijų fondui.

Rengėjai

Toronto, Ont.

Mėnininukų Susirinkimas

Toronto lietuvių mėnininukų grupė šaukia masinį mėnininukų susirinkimą sekmadienį, vasario 3 dieną, 2 valandą po pietų, lietuvių salėje.

Yra daug svarbių reikalų mūsų veikime. Visus mėnininukus kviečiame dalyvauti.

Valdyba

Winnipeg, Man.

Susirinkimas

Šiuomi pranešu, kad Lietuvių Klubas šaukia susirinkimą vasario 3 dieną, 2 valandą po pietų, 240 Manitoba Ave.

Visi kviečiami atsilankyti, nes bus svarbus susirinkimas. Šiame susirinkime bus priimama Klubo konstitucija, taipgi visa eilė kitų svarbių klausimų apdiskusavimui.

J. Narusevičienė

Klubo Korespondentė

PARYŽIUS. — Manoma, kad naujoji Francijos vyriausybė greitai ateityje nuvairs valstybinius ryšius su gen. Franko Ispanija.

Laudies Balso Vajaus Užbaigtuvių

VAKARAS

Šeštadienį, Vasario 9 Dieną

Labor Lyceum — 346 Spadina

Dainuos

K. Abekienė ir A. Kenstavičienė

Bus šokiai Prie Geros Muzikos

Pradžia 8 v. v.

Įžanga 50 centų

Galima tikėtis, kad nauji pareigūnai atliks savo pareigas gerai, tik reikia, kad nariai daugiau veiktų. Reikia aktyviau dalyvauti susirinkimuose ir daugiau darbuotis dėl draugijos labo.

Metiniame susirinkime, kaip ir paprastuose, pasireiškė ta pati yda: atsisakinėjimas nuo darbo, nuo pareigų. Draugija neša vienoda našą visiems ir visų toks pat reikalas rūpintis draugijos gerove. Bet labai mažas skaičius narių imasi darbo. Kiti visą laiką atsisako bent kokį darbėlį atlikti, pasidarbuoti dėl draugijos labo. Toks reiškinys nelabai geras.

Narys

Delhi, Ont.

Susirinkimas

SDKLSPD 6-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 3 d., 2 val. p. p., Stoddard salėje, Delhi.

Kviečiame visus narius atsilankyti, nes turime daug reikalų aptarti, taipgi nariams duokles užsimokėti.

Valdyba

FLINT, Mich. — Vienai 28 metų amžiaus material gimė berniukas su dviem galvomis, keturiom rankom, dviem kojom ir vienu liemeniu.

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLDSPD ir DLKVNPD Gydytojas Kalba Lietuviškai
Valandos: 2-4 v. p. p., 7-8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

ADVOKATAS

GREGORY CHARLAP

B.A., M. Sc., M.C.L.
Advocate, Barrister and Solicitor
Vyriausio Teismo Komisijonierius
KALBA VISOMIS SLAVŲ KALBOMIS
Ofiso Tel. PL. 6662; Valakaris: AT. 1855
201 NOTRE DAME ST. W., 6th Floor, MONTREAL, Que.

ADAMS MASHINE & TOOL WORKS

Darau Naujus ir Taisau Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir kt.

J. ADOMONIS

1092 Manning Ave., Verdun, Que.

Tel. YOrk 8028

Mlle Tessier Florist

GELIŲ PARDUOTUVĖ

Mr. J. Desroches, Manager

Sudarytos Gėlės \$2.00 ir Daugiau
Vainikai dėl Mirusiųjų \$3.00 ir Daugiau
Vedyboms Buketai \$4.00 ir Daugiau

1259 Bleury St. --- Tel. HArbour 3473

MONTREAL, Que.

Isigykit Savo Namus

PARSIDUODA ĮVAIRŲS NAMAI SU GEROMIS ĮEIGOMIS

2 flatų duplex, nauji, nuo \$6,800 aukšty
3 flatų nuo \$6,800 aukšty
4 flatų duplex nuo \$9,800 iki \$15,000.

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: YOrk 4449
Mr. R. Bennett, Manager.

Aš Visuomet Mėgau Šviesą

Balys Ilčiukas

ANYKŠČIAI. — Henrikas Juknevičius gimė Anykščiuose, 1912 metais. Jo tėvas buvo mechanikas. Berniukas, užbaigęs pradinės mokyklos keturius skyrius, taipgi tapo mechaniku, kadangi jo tėvai negalėjo leisti jo į aukštesnį mokslą. Tačiau jis vakarais studijavo elektrą. Jis nusipirko knygas ir po darbo darė eksperimentus dirbtuvėj, kur jis dirbo.

Kada pirmas kino teatras buvo atidarytas Anykščiuose, Juknevičius buvo paskirtas mechaniko padėjėju.

Pirmą kartą, Juknevičius buvo geriausias elektrikas savo gimtajame miestelyje. Laikė vokiečių okupacijos, jis užsidirbo pragyvenimui dirbdamas dėl piliečių privačiai. Tikrai kada vokiečiai pradėjo grumoti pasiuntimu į Vokietiją, jis nuėjo dirbti į dirbtuvę, bet savo darbu padarė vokiečiams daugiau bloga, negu gera.

Išvairius fašistus iš miestelio, Juknevičius pirmas stoji prie atstatymo jėgos stoties, išsprogdintose vokiečių. Jis surado elektros generatorių tarp griūvėsių. Jis įrengė jį pieninėje, kur buvo sveikų motorų. Taip tai jis greitai laiku pagamino elektros jėgą, kuria aprūpino ligonines ir kitas visuomenines įstaigas.

Paskui elektros darbininkai įrengė motorus lentpiūvėje ir pradėjo rengti statybos modžiagą. Po to, Juknevičius vadovaujant, buvo pradėtas užtvankos ir turbinų atstatymo darbas. Rugsėjo mėnesį, 1945 metais, stotis buvo pusiau atstatyta ir pradėjo dirbti. Elektra buvo teikiama visiems miestelio gyventojams. Neužilgo elektra pradėjo plaukti ir artimiems kaimams. Dabar taisoma kita turbina ir neužilgo bus užbaigta. Kada tas bus padaryta, tolimesni kaimai irgi gaus elektros.

„Aš visuomet mylėjau šviesą nuo pat jaunystės“, sako Juknevičius. „Man išrodo, kad nėra didesnio džiaugsmo, kaip teikti žmonėms šviesą. Ypatinai po to, kai vokiečiai norėjo atimti iš jų šviesą pilna to žodžio prasme.“

Henrikas Juknevičius, pirmiausia buvęs mechanikas, dabar paskirtas elektros jėgos stoties vedėju Anykščiuose.

Jis ją atgaivino, jis jai dabar ir vadovauja.

Atvira Diena ir Naktį LIETUVISKA PARTIS

Vienintelė tos rūšies Montreale Akmeninio Apšildymo Sistema Moterų Dienos: Antradieniais nuo 2 P. M. iki 12 P. M. 3963 COLONIAL AVE. Tel. PL. 0094

Tel.: Ofiso — FR 9265 Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v. v. Namų — AM 8324 ir sulig susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas

2552 ROUEN ST. — MONTREAL, QUE. (Ant Frontenac Kampe)

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: 4-5 po pietų, 7-8 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Puria savo ligoninę, egzaminuotų ir gydanų įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peravietimus (X - Ray). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina. 4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Lgų ir Akuserijos

5587 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Dr. A. M. Weber

474 Cote St. Catherine Ed. (McEachroni Kampos)

TEL. DO. 7628

Reumatizmo, strėnų ir kojų specialistas Moderniškas Gydymas Elektra

NUSIPIRKITE SAU NAMUS

VERDUNE, N. D. G., AR. MONTREALE Parduodame visokios rūšies namus (duplex, 2-ju flatų, 3-ju flatų, 4-ru flatų ir t. t.)

— ARBA —

Jei norite parduoti savo namus, mes už jus parduosime. Paveskite mums jūsų pardavimo problemas.

Galite rašyti, telefonuoti ar asmeniškai atsilankyti. Mes esame properčių ekspertai.

Verdun Realities Co. Inc.

4848 VERDUN AVE., VERDUN. Tel. YOrk 3264

VICTOR L. TRUDEAU, Manager

Vakarais po 9 val. arba sekmadieniais, telefonuokite Mr. I. CLAUDE Fitz. 6233

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmą Kuopą Rengia

Šokius su Programa

šeštadienį, Vasario 2 Dieną

LIETUVIŲ SALEJ

(160 Claremont St.)

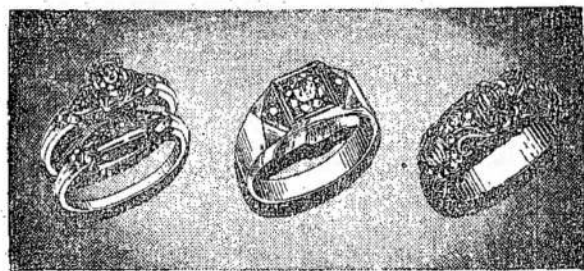
Laikė šokių pertraukų bus duodama koncertinė programa, kurią pildys įvairūs meno mėgėjai.

SOKIAMS GRIEŠ GERA MUZIKA

VISI KVIETIAMI ATsilANKYTI

Pradžia 8 valandą vakaro

Rengėjai

Mason Credit Jewellers

520 QUEEN ST. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, ONT.

Tel. AD. 1618

Sventadieniais: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių bukietai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Tel.: WA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby Laidotuvės net \$55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W.

TORONTO

Dalyvis

Naujienybė Toronte

TORONTO. — Vasario 2 d. lietuvių salėje, įvyks SDKLSPD 1-mos kuopos rengiami šokiai, kurie bus tikra naujienybė torontiečiams.

Viena, tai bus labai smagus šokiai, o šokių pertraukose bus ant scenos atliekamos dainos, duetai ir kvartetai, bei kitoki numeriai, kuriuos pildys Bangos ir Žvaigždės chorų nariai, o taipgi ir kiti, kurie turi gabumų kai kuo pasirodyti. Tai bus, kaip anglai sako "amateur aur".

Šokiai ir programa prasidės 8 val. vakaro. Prašome visus atsilankyti, o būsit patenkinti.

Komisija

Paieškojimas

Paieškau Joho Povilonio. Seniau jis dirbo Central Patricia kasyklose, o dabar rodo gyvena Toronte. Mūsų pašte yra jam laiškas iš Lietuvos. Prašau atsiųskti arba pranešti, jeigu kas žino, kur jis gyvena.

P. Mežinskas

Central Patricia, Ont.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištrina akis nervus, nuo kurių patiria nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko skintus. 470 College W., Toronto Telefonas: RA. 3924